

Til medlemmer av kontrollutvalet i Fedje kommune

Kopi: Ordfører, rådmann, økonomisjef, postmottak og Vestlandsrevisjon IKS

Innkalling til møte i kontrollutvalet i Fedje kommune**Møtedato:** 19.01.2022, kl. 09.15 – ca. 12.15**Møtestad:** Fleirbrukshallen

Møtet vert i fleirbrukshallen, men revisjonen vert med via Teams, jamfør smittesituasjonen og gjeldande tilrådingar. Det vert servert enkel lunsj.

Saksliste:

Saksnr.	Tittel	Vedlegg
01/22	Godkjenning av innkalling og saksliste	
02/22	Godkjenning av møteprotokoll frå sist møte 10.11.2021	1
03/22	Skriv og meldingar a. Budsjettvedtak kontrollutvalsarbeidet	2
04/22	Aktuelt i Fedje kommune	
05/22	Orientering om status for årsrekneskapen 2021	
06/22	Orientering om oppfølging/status rundt organisering av økonomiområdet	
07/22	Statusorientering om oppfølging av nummerert brev nr. 16	
08/22	Orientering om interimrevisjon	3
09/22	Rapport/orientering: forenkla etterlevingskontroll 2020	4, 5
10/22	Rapport: eigarskapskontroll	6
11/22	Årsmelding Fedje kontrollutval 2021	7
12/22	Årsmelding sekretariatsutvalet Region Nordhordland	8
13/22	Orientering om resultat av kontrollutvalet si eigenvurdering	
14/22	Møteplan for 2022	
16/22	Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske utval	
17/22	Eventuelt	

Forfall må meldast til kontrollutvalssekretær på e-post: trude.bruket@regionnordhordland.no eller tlf.: 97 01 98 93.

Innkallinga og sakspapir vert berre sendt elektronisk. Meir informasjon om politisk møteplan og protokollar finn du på kommunen sine heimesider og i innsynsløysinga:

<http://innsyn.sing.no/Fedje/innsyn/wfinnsyn.ashx?response=utvalg>

Med vennleg helsing

Rune Borgerød
*Leiar i kontrollutvalet*Trude Bruket
Kontrollutvalssekretær

Fedje kontrollutval

Saksframlegg til møte 19.01.2022

01/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksopplysingar:

Innkalling og sakliste til møtet 19.01.2021 vert lagt fram til godkjenning.

Framlegg til vedtak:

Innkalling og sakliste er godkjend.

02/22 Godkjenning av møteutskrift frå møtet 22.09.2021

Saksvedlegg:

Vedlegg 1: Møteprotokoll frå kontrollutvalsmøtet 10.11.2021.

Saksopplysingar:

Møteprotokoll frå førre kontrollutvalsmøtet vert lagt fram til godkjenning.

Framlegg til vedtak:

Møteprotokoll frå møtet 10.11.2021 er godkjend.

03/22 Skriv og meldingar

a. Budsjettvedtak kontrollutvalsarbeidet frå kommunestyret.

Saksvedlegg:

Vedlegg 2: Særutskrift forslag budsjetttramme for kontrollutvalet 2022

Saksopplysingar:

Kontrollutvalets framlegg til budsjett til kontrollutvalsarbeidet, sak 32/21 var spesifisert slik:

Utgiftspostar 2022	Fedje
Revisjon	kr 540 000
Sekretariat	kr 68 000
Godtgjersle leiar, medlemmer, vara	kr 50 000
Diverse møteutgifter	kr 6 000
Kontigenter (FKT/faglit.)	kr 1 000
Opplæring kontrollutvalet	kr 30 000
Totalt	kr 695 000

Kommunestyret har i sak 086/21 gjort følgende vedtak: «*Fedje kommune tar med seg framlegget frå Fedje kontrollutval vidare i budsjettprosessen.*»

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

04/22 Aktuelt i Fedje kommune**Saksopplysingar:**

Rådmann og ordfører er beden om å gje ei kort orientering om aktuelle saker i Fedje kommune.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

05/22 Orientering om status for årsrekneskapen 2021

Saksopplysingar:

Frist for å avleggje årsrekneskap er 22. februar og årsmelding den 31. mars. Avlagt rekneskap inneber at balanseavstemmingar og underdokumentasjon er på plass.

Revisor sin frist for å avgje revisjonsmelding er 15. april 2022.

Rådmannen er orientert til å orientera om status for arbeidet med årsrekneskapen for 2021 i møtet.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

06/22 Orientering om organisering av økonomiområdet

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet fekk i sak 26/21 i møtet 22. september 2021 og sak 42/21 i møtet 10. november 2021 orientering om den pressa ressursituasjonen ved økonomikontoret. Kontrollutvalet stilte spørsmål om kommunen gjennomførte tilstrekkelege tiltak for å løyse dette, og ba om å få ei ny statusorientering i første møte i 2022.

Rådmann er beden om å orientere nærare om utviklinga, og korleis organisering og ressursituasjonen ved økonomikontoret vert løyst.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

07/22 Statusorientering om oppfølging av nummerert brev nr. 16

Saksopplysingar:

Rådmann er beden om å gje kontrollutvalet ei statusorientering om sak omskrive i nummerert brev nr. 16, jamfør sak 34/20 i kontrollutvalet.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

08/22 Orientering: Revisjonsrapport interim 2021

Saksvedlegg:

Vedlegg 3: Revisjonsrapport interim 2021

Saksopplysingar:

Vestlandsrevisjon IKS har gjennomført interimsrevisjon i Fedje kommune, og har gjennom dette utført testar og kontroll av rekneskapsdata. I hovudtrekk har revisor sine kontrollar ikkje avdekkja vesentlege feil. Revisor meiner derfor at kommunens interne kontroll, med nokre unntak, fungerer tilfredsstillande.

Revisor peikar på at 2021 har vore eit utfordrande år med tidvis mangel på ressursar på økonomikontoret i kommunen, og at kommunen er sårbar når sentrale personar er borte. Revisor rår derfor kommunen til å arbeide vidare med å finne løysingar som sikrar at sentrale oppgåver blir løyst i slike tilfelle.

I interimsrapporten har revisor peikt på nokre område som dei meiner kommunen må ha fokus på vidare.

Kommunen har vore noko bakpå med løpande oppgåver. Generelt er avstemmingsrutinane også noko svake, og dette er noko som bør prioriterast framover, særskilt innan lønsområdet. Revisor har ikkje fått moglegheit til å utføre detaljtest på lønsområdet, på grunn av den nemnde ressursmangelen på økonomikontoret.

Revisor peikar på at arbeidsdeling må vere eit fokusområde vidare.

Revisor rår også kommunen å allereie i budsjettprosessen vurdere investeringsprosjekt i høve til gjeldande rekneskapsstandardar, og å dokumentere denne vurderinga. Dette for å redusere risikoen for korreksjonar i ettertid der prosjekt budsjettert i investeringsrekneskapet må dekkast gjennom drift.

Revisor vil i møtet gje ei kort orientering om interimsrevisjonen.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

09/22 Rapport forenkla etterlevingskontroll 2020

Saksvedlegg:

Vedlegg 4: Refusjon av sjukeløn – forenkla etterlevingskontroll Fedje kommune

Vedlegg 5: Attestasjonsuttale_sjukelønsrefusjon_Fedje

Saksopplysingar:

Føremålet med forenkla etterlevingskontroll er å sjå etter om økonomiforvaltninga i hovudsak skjer i samsvar med lovar og reglar, og er ein ny kontrolloppgåve etter kommunelova. Revisor skal etter kommunelova gi ein skriftleg uttale til kontrollutvalet, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen innan 30. juni.

Grunna manglande dokumentasjon har ikkje revisor kunne gjennomføre forenkla etterlevingskontroll for 2020.

Kontrollutvalet fekk orientering om dette i sak 28/21 og oppmoda om at etterspurde dokument vert ettersendt frå administrasjonen til revisor innan 1. november. Saka vart handsama i sak 39/21 den 10. november 2021. Revisor orientert då om at kontrollen var starta opp og forventa avslutta i løpet av 2021, og ville kunne leggast fram for handsaming i første møte til kontrollutvalet i 2022.

Tema for etterlevingskontrollen har vore sjukelønsrefusjonar.

Undersøkinga som er gjennomført i samband med utforminga av rapporten syner at kommunen til ein viss grad har etablert skriftlege rutinar som plasserer ansvar og oppgåver i samband med sjukemeldingar og sjukelønsrefusjonar, men at det manglar noko skriftleggjing av slike rutinar.

Forvaltningsrevisor vil presentera rapporten i møtet.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering, og vil vurdere oppfølging i samband med handsaming av årsrekneskapen.

10/22 Rapport frå eigarskapskontroll: Eigarstyring i Fedje kommune

Saksvedlegg:

Vedlegg 6: Rapport_Eigarskapskontroll Eigarstyring i Fedje

Saksopplysingar:

Den vedlagde rapporten er eit resultat av eigarskapskontrollen «Eigarstyring i Fedje kommune», og er utført på bakgrunn av tinginga frå kontrollutvalet i sak 19/21 og prosjektplan vedteke i sak 31/21.

Føremålet med eigarskapskontrollen er å undersøkje eigarstyringa i Fedje kommune på eit overordna nivå. Det er snakk om eigarstyring når kommunen har valt å oppretta selskap som skal sørge for tenester til innbyggjarane til kommunen.

Undersøkinga viser at Fedje kommune i nokon grad har lagt til rette for god eigarstyring, men lovpålagt eigarskapsmelding er ikkje utarbeidd.

Fedje kommune i stor grad har utøvd sin eigarskap i samsvar med aktuelle lovføresegner og etablerte normer for god eigarstyring.

Revisor tilrår Fedje kommune å:

- utarbeida eigarskapsmelding denne valperioden, i tråd med kravet i kommunelova § 26-1, og kommunisera den til organa i selskapa til kommunen,
- ha jamlege eigarmøte med selskap der dette ikkje skjer,
- syta for tiltak for å sikra felles føringar frå eigarane i NGIR IKS og Aufera AS, t.d. ein felles eigarstrategi eller ei felles eigarskapsmelding.
- syta for at kommunestyret årleg får ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i, viss ikkje kommunen utarbeidar eigarskapsmelding kvart år.

Forvaltningsrevisor vil legge fram rapporten i møtet.

Innstilling til vedtak i kontrollutvalet:

Kontrollutvalet tek saka til orientering. Kontrollutvalet sluttar seg til revisor sine tilrådingar, og innstiller til vedtak i kommunestyret om å be administrasjonen følgje opp tilrådingane om å:

- utarbeida eigarskapsmelding denne valperioden, i tråd med kravet i kommunelova § 26-1, og kommunisera den til organa i selskapa til kommunen,
- ha jamlege eigarmøte med selskap der dette ikkje skjer,
- syta for tiltak for å sikra felles føringar frå eigarane i NGIR IKS og Aufera AS, t.d. ein felles eigarstrategi eller ei felles eigarskapsmelding.
- syta for at kommunestyret årleg får ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i, viss ikkje kommunen utarbeidar eigarskapsmelding kvart år.

Kontrollutvalet ber om ei skriftleg tilbakemelding med statusorientering om oppfølging av tilrådingane innan 4. kvartal 2022.

Innstilling til vedtak i kommunestyret:

Kommunestyret sluttar seg til revisor sine tilrådingar og ber administrasjonen om å følgje opp tilrådingane om å:

- utarbeida eigarskapsmelding denne valperioden, i tråd med kravet i kommunelova § 26-1, og kommunisera den til organa i selskapa til kommunen,
- ha jamlege eigarmøte med selskap der dette ikkje skjer,
- syta for tiltak for å sikra felles føringar frå eigarane i NGIR IKS og Aufera AS, t.d. ein felles eigarstrategi eller ei felles eigarskapsmelding.
- syta for at kommunestyret årleg får ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i, viss ikkje kommunen utarbeidar eigarskapsmelding kvart år.

Kommunestyret ber administrasjonen om å gje kontrollutvalet ein skriftleg status om oppfølging av tilrådingane innan 4. kvartal 2022.

11/22 Årsmelding for Fedje kontrollutval 2021

Saksvedlegg:

Vedlegg 7: Framlegg til årsmelding for Fedje kontrollutval 2021

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet skal rapportere resultat av sitt arbeid til kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-5.

Sekretariatet har utarbeida framlegg til årsmelding for kontrollutvalet sitt arbeid i 2021.

Årsmeldinga er eit supplement til protokollane frå møta, som er den løpande rapporteringa til kommunestyret. Den vedtekte årsmeldinga skal gå som ein eigen rapport til kommunestyret for å synleggjere arbeidet til kontrollutvalet i året som er gått.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet vedtek årsmeldinga for 2021 slik den ligg føre. Sekretariatet sender årsmeldinga til kommunestyret til orientering.

12/22 Årsmelding for kontrollutvalssekretariatet i Region Nordhordland (RNI) 2021

Saksvedlegg:

Vedlegg 8: Framlegg til årsmelding for kontrollutvalssekretariatet i Region Nordhordland (RNI) 2021

Saksopplysingar:

Sekretariatet har utarbeida ei årsmelding for kontrollutvaletsekretariatet i RNI sitt arbeid i 2021. Årsmeldinga er tenkt som orientering til alle kontrollutvala RNI fyl opp, og som orientering til Regionrådet i Nordhordland og styret i RNI.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek årsmeldinga for kontrollutvalssekretariatet til orientering.

13/22 Orientering om resultat av kontrollutvalet si eigenvurdering undervegs i perioden 2019 – 2023.

Saksopplysingar:

Saka er ei oppfølging av orienteringssak 65/21 som var oppe i førre møte.

I løpet av desember 2021 gjennomførte kontrollutvalssekretariatet ved RNI ei evaluering i form av ei anonym, digital spørjeundersøking i alle kontrollutvala RNI er sekretariat for. Resultat frå undersøkinga knytt til Fedje kontrollutval vert lagt fram i møtet.

Det vert lagt opp til drøfting av resultatata frå undersøkinga i møtet, og diskusjon om vidare prosess for å følgja opp evalueringa.

Framlegg til vedtak:

Ingen framlegg til vedtak.

14/22 Møteplan for 2022

Saksopplysingar:

Følgande møtedatoar for 2022, med møtedagar onsdagar og tidsramme kl. 09.15 – 12.15, vert føreslått:

19. januar

25. mai

14. september

23. november

Kontrollutvalet vil få framlagt forslag til møteplan med overordna årsplan for 2022 i møtet.

Framlegg til vedtak:

Møteplanen vert oppdatert med møtedatoar og overordna årsplan, og lagt ved protokoll som vedlegg.

15/22 Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske utval

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet vert oppmoda til å gjennomgå møteprotokollar frå politiske utval.

Møteprotokollane finn ein på kommunen sin heimeside:

<http://innsyn.sing.no/Fedje/innsyn/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&>

Framlegg til vedtak:

Ingen framlegg til vedtak i denne saka.

16/22 Eventuelt

Ingen saksopplysingar eller framlegg til vedtak i denne saka.

Fedje kontrollutval

Møteprotokoll

Møtedato: 10.11.2021, kl. 12.00 – 14.15
Stad: Fleirbrukshallen, Fedje
Tilstades: Rune Borgerød (leiar), Anna Marit Storemark (nestleiar), Alf Nordseth, Inger Steinsbø og Brit Gunn Tangen
Forfall:
Andre: Rådmann Gjermund Hagesæter og økonomisjef Bjarte Villanger
Revisjon: Revisjonssjef Janne Eraker
Sekretariat: Tonje Husum Aarland og Trude Bruket, kontrollutvalssekretærar

---

35/21 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksopplysingar:

Innkalling og sakliste til møtet 10.11.2021 vert lagt fram til godkjenning.

Behandling i møte:

Ingen kommentarar.

Samrøystes vedtak:

Innkalling og sakliste til møtet 10. november er godkjend.

36/21 Godkjenning av møteutskrift frå møtet 22.09.2021

Saksvedlegg:

Møteprotokoll frå kontrollutvalsmøtet 22.09.2021

Saksopplysingar:

Møteprotokoll frå førre kontrollutvalsmøtet vert lagt fram til godkjenning.

Behandling i møte:

Møteprotokollen vart godkjend.

Samrøystes vedtak:

Møteprotokoll frå møtet 22.09.2021 er godkjend.

37/21 Skriv og meldingar

Saksopplysingar:

Ingen skriv og meldingar sendt inn i forkant av møtet.

Behandling i møte:

Ingen skriv og meldingar til møtet.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

38/21 Aktuelt i Fedje kommune

Saksopplysingar:

Rådmann og ordførar er beden om å gje ei kort orientering om aktuelle saker i Fedje kommune.

Behandling i møte:

Rådmann Gjermund Hagesæter orienterte nærare om:

- Endringar i organisasjonen;
  - Rådmann har fått jobb som rådmann i Fitjar kommune og har siste arbeidsdag i Fedje 8. februar.
  - Det er sett i gong prosess for tilsetting av ny rådmann.
  - Samfunnsplanleggar har sagt opp, og teknisk sjef ynskjer å gå ned i stillingsprosent.

- Det er sett i gong prosess med å rekruttera ny teknisk sjef i 100% stilling. Det vil verta ein god overlapp mellom noverande og komande teknisk sjef.
- Legekontoret;
  - Nye fastlegar på plass.
  - God overgang til- og oppstart av ny legeordning.
  - Er investert i nytt, naudsynt utstyr.
  - Det vert lyst etter sjukepleiar/medisinsk sekretær i 50%.
- Arbeid med budsjett;
  - Budsjettert med positivt netto driftsresultat for 2022, jamfør forventningar om styrking av statleg tilskot.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

39/21 Status forenkla etterlevingskontroll 2020

Saksopplysingar:

Føremålet med forenkla etterlevingskontroll er å sjå etter om økonomiforvaltninga i hovudsak skjer i samsvar med lovar og reglar, og er ein ny kontrolloppgåve etter kommunelova. Tema for etterlevingskontrollen har vore sjukelønsrefusjonar. Grunna manglande dokumentasjon har ikkje revisor kunne gjennomføre forenkla etterlevingskontroll for 2020.

Kontrollutvalet fekk orientering om dette i sak 28/21 og oppmoda om at etterspurde dokument vert ettersendt frå administrasjonen til revisor innan 1. november.

Behandling i møte:

Revisjonssjef Janne Eraker orienterte om kontrollen som er starta opp. Forenkla etterlevingskontroll er forventa avslutta i løpet av 2021, og vil kunne leggast fram for handsaming i første møte til kontrollutvalet i 2022.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til etterretning og ber om at sekretariatet får fortløpande informasjon dersom kontrollen ikkje vert gjennomført slik som planlagt.

40/21 Engasjementsbrev

Saksvedlegg:

Engasjementsbrev – Fedje kommune, *Vestlandsrevisjon IKS*

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet har motteke engasjementsbrev frå Vestlandsrevisjon IKS, som skal sendast ein gang kvar valperiode og elles ved behov. Vestlandsrevisjon IKS er samanslått frå dei tidlegare revisjonsselskapa Indre Hordaland revisjonsdistrikt og Nordhordland Revisjon IKS, og har formelt vore revisor for Fedje kommune frå 01.01.2021.

Engasjementsbrevet gjev nærare informasjon om innhaldet i oppgåver og ansvar til revisor.

Revisjonssjef Janne Eraker vil i møtet gje ei orientering om engasjementsbrevet.

Behandling i møte:

Revisjonssjef Janne Eraker orienterte nærare om bakgrunn for- og formålet med engasjementsbrevet.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

41/21 Overordna revisjonsstrategi

Saksvedlegg:

Overordna revisjonsstrategi 2021 – Fedje kommune, *Vestlandsrevisjon IKS*

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet har motteke overordna revisjonsstrategi for 2021 frå revisor. Føremålet med dokumentet er å informere kontrollutvalet og kommunen si leiing om dei oppgåver som revisor har planlagt for Fedje kommune for regnskapsåret 2021.

Revisjonssjef vil i møtet gje ei nærare orientering om den overordna revisjonsstrategien og svare på spørsmål knytt til dette.

Behandling i møte:

Revisjonssjef Janne Eraker orienterte nærare om overordna revisjonsstrategi for revisjonsåret, som starta tidleg i august 2021. Strategien er basert på risikobiletet, som kan endra seg frå år til år.

Revisor er no i prosess med interimsrevisjon, der ein i år har fokus både på kontroll av interne rutinar og stikkprøver.

Det vart vidare orientert nærare om planar for revidering av årsoppgjeret og særlege fokusområder. utfordringar ved økonomikontoret gjer at ein gjer risikovurderingar særleg knytt til dette. Vurderingar kring drift og investeringar, og oppfølging av momskompensasjon er andre fokusområder.

Kontrollutvalet vil få interimsrapport til handsaming på første møte i kontrollutvalet etter nyttår. Elles vil det kome rapport frå årsoppgjeret til sakshandsaming av dette.

Det kom elles opp spørsmål retta til rådmannen kring ressursbruk for innleige av konsulent frå Visma i oppfølging av enkelte oppgåver innan økonomiområdet. Innleige har vore naudsynt i ein kritisk fase, men kommunen har gjennom dette også fått hjelp til å forbetre rutinar på området og auke nytteverdi av system.

Rådmannen orienterte også om at det skal vurderast eit utvida samarbeid med Austrheim kommune kring økonomiområdet.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

42/21 Orientering om organisering av økonomiområdet

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet fekk i førre møte orientering om ressursstiasjonen ved økonomikontoret, og ba om å få ei ny statusorientering om dette i førstekomande møte.

Rådmann/administrasjonen er beden om å orientere nærare om organisering og ressursstiasjonen ved økonomikontoret og korleis ein møter utfordringa kring dette.

Behandling i møte:

Vart behandla før sak 40/21.

Økonomisjef Bjarte Villanger orienterte om ressursstiasjonen ved økonomiområdet og planar for organisering framover. Kommunen kjøper inn konsulenthjelp frå Visma

og har ein liten stillingsdel på fjernkontor i Gulen kommune for å følgje opp nokre sentrale oppgåver innan økonomiområdet. Ressurssituasjonen er utfordrande av fleire grunnar, men ein vil gjere tiltak for å søkje å løyse dette.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering og ber om å få ei statusorientering om framdrifta til neste møte i kontrollutvalet.

43/21 Orientering om evaluering undervegs i perioden 2019 – 2023 – Kontrollutvalet sin eigenvurdering

Saksopplysingar:

I Kontrollutvalsboka frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som er rettleiande for arbeidet til kontrollutvala, står det at det kan vere nyttig for kontrollutvalet å evaluere eige arbeid jamleg. Målsetjinga er å sørge for kontinuerleg læring og forbetring ved å fokusere på korleis kontrollutvalet fyller sin kontroll- og tilsynsfunksjon. Ved å gjennomføre evaluering midtvegs i ein periode vil det vera mogleg å gjera forbetringstiltak som kjem arbeidet i utvala til gode i resten av perioden.

Sentrale spørsmål kan vera om kontrollutvalet sine forventingar til sekretariat og revisjon blir innfridde, om saker blir tilstrekkeleg førebudde, korleis utvala vurderer arbeidet sitt og generelt korleis mulighetane ligg til rette til å få gjort ein god jobb i kontrollutvala.

Evalueringa kan gjerast som ei anonym, digital spørjeundersøking der ein i hovudsak rangerer ulike tema på ein skala frå 1 – 5. Sekretariatet ved Region Nordhordland IKS (RNI) planlegg å gjennomføre same undersøking i alle kontrollutvala RNI er sekretariat for. Slik kan ein sjå på resultat for kvart enkelt utval, samt identifisera om det er fellestrekk som går igjen i dei ulike kommunane, og som kan vera arbeidd med overordna og på tvers for forbetring.

Undersøkinga er tenkt gjennomført seinhaust 2021, og resultat kan bli gjennomgått i første møte i 2022, samt i leiarsamling som er planlagt i januar 2022.

Sekretariatet vil orientere nærare i møtet om planane for evalueringa, og legg opp til ein kort drøfting kring innspel til prosessen.

Behandling i møte:

Det kom nokre innspel til område som kan vera interessant å ta med i ei evaluering,

særleg tilhøvet til kommunestyret.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

44/21 Møteplan for 2022

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet vil få framlagt forslag til møteplan for 2022 i møtet.

Behandling i møte:

Kontrollutvalet vil oppdatere møteplanen når politisk møteplan er vedteke i kommunestyret.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet vedtek møteplan med første møtedato 19. januar 2022.

45/21 Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske utval

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet vert oppmoda til å gjennomgå møteprotokollar frå politiske utval.

Møteprotokollane finn ein på kommunen sin heimeside:

<http://innsyn.sing.no/Fedje/innsyn/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&>

Behandling i møte:

Denne saka vart handsama før sak 37/21.

Det kom to spørsmål til ei føring på kommunen si offentlege postliste. Rådmann og økonomisjef svarte ut, og vil sjå på rutinar for gradering av tekst i dokument-ID der dette er relevant.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

46/21 Eventuelt

Behandling i møte:

- *Oppfølging av nummerert brev nr. 16*
Kontrollutvalet ber om at ein til neste møte i kontrollutvalet får ei statusorientering om oppfølging av nummerert brev nr. 16, jamfør sak 34/20 i kontrollutvalet.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet ber om at ein til neste møte får statusorientering om oppfølging av nummerert brev nr. 16.

Neste møte i kontrollutvalet er 19. januar 2022.

Fedje, 10.11.2021

Rune Borgerød
Leiar i kontrollutvalet

Tonje Husum Aarland
Kontrollutvalssekretær

Sakspapir

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Signe Råheim	FE-033	20/309

Saksnr	Utval	Type	Dato
111/21	Formannskapet	PS	23.11.2021
086/21	Kommunestyret	PS	09.12.2021

Særutskrift forslag budsjetttramme for kontrollutvalet 2022

Vedlegg:

Fedje kontrollutval - forslag til budsjetttramme for kontrollarbeidet 2022

Saksutgreiing:

Saksopplysningar

Kontrollutvalet viser til gjennomgang av framlegg til spesifisert budsjett og innstiller til ei budsjetttramme for kontrollarbeidet i 2022 på kr. 695 000.

Vurdering

Folkehelse

Miljø

Økonomi

Konklusjon

Forslag til vedtak:

Fedje kommune tar med seg framlegget frå Fedje kontrollutval vidare i budsjettprosessen.

Formannskapet - 111/21

F - behandling:

F - vedtak:

Fedje kommune

Fedje kommune tar med seg framlegget frå Fedje kontrollutval vidare i budsjettprosessen.

Samrøystes vedteke.

Kommunestyret - 086/21

K - behandling:

K - vedtak:

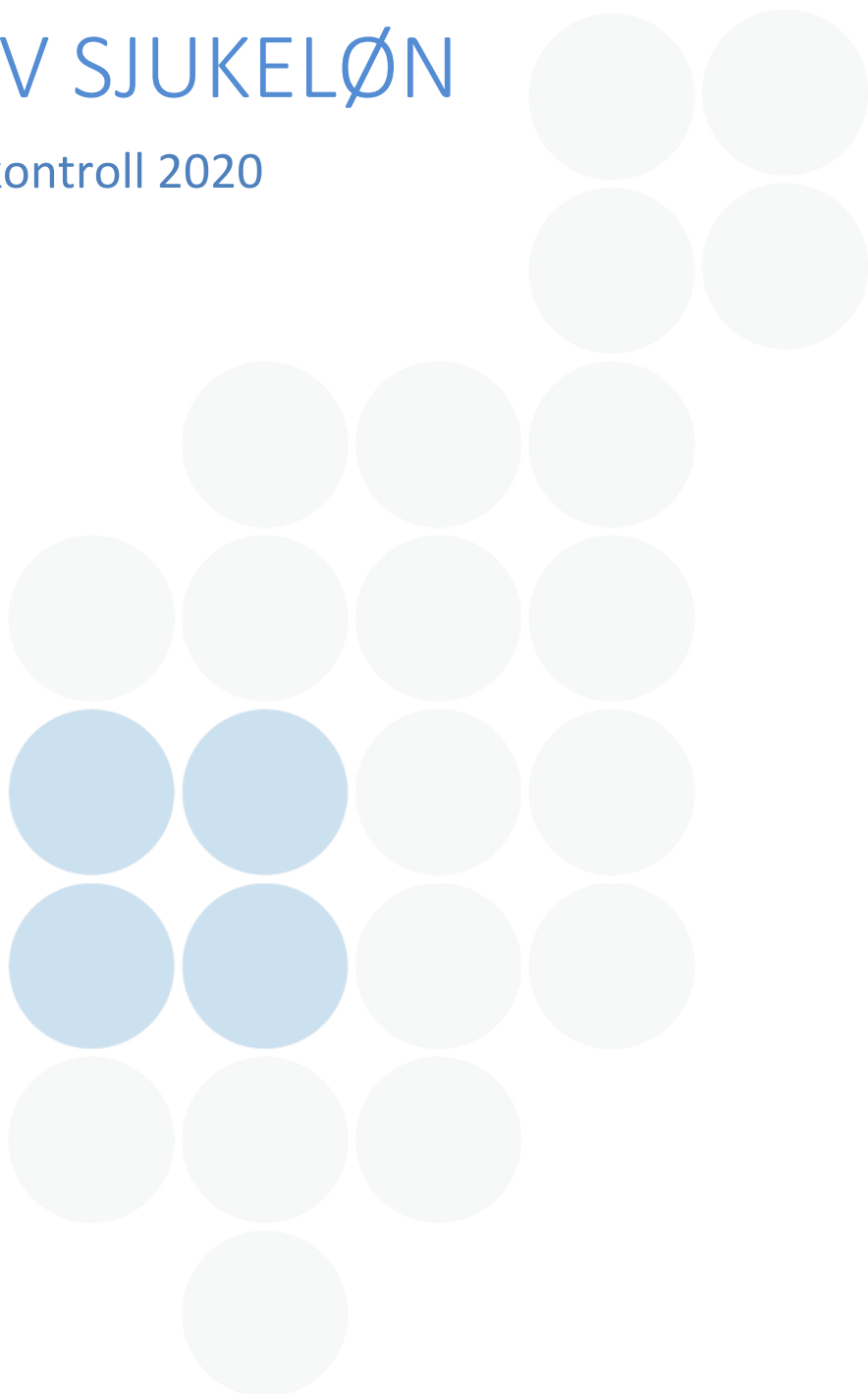
Fedje kommune tar med seg framlegget frå Fedje kontrollutval vidare i budsjettprosessen.

Samrøystes vedteke.

REFUSJON AV SJUKELØN

Forenkla etterlevingskontroll 2020

Fedje kommune

7.1.2022

Oppgåve, føremål og bakgrunn

Etter kommunelova § 24-9 skal kommunen sin rekneskapsrevisor utføre ein forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltinga. Føremålet er å sjå etter om økonomiforvaltinga i hovudsak skjer i samsvar med lovar og reglar. Val av område for forenkla etterlevingskontroll skal skje med bakgrunn i ei risiko- og vesentlegvurdering.

Risiko- og vesentlegvurderinga skal identifisere aktuelle område for forenkla etterlevingskontroll. Vidare blir risikoen ved dei aktuelle områda vurdert. Vurdering av risiko er samansett av to element, konsekvens dersom risikofaktoren inntreffer og sannsynet for at det skjer.

Resultatet av etterlevingskontrollen vil bli sendt til kontrollutvalet for handsaming.

Risiko og vesentlegvurdering – val av tema for 2020

Revisjonen gjennomfører jamleg risiko- og vesentlegvurdering av kommunen si samla verksemd, både i samband med forvaltningsrevisjon og rekneskapsrevisjon. På grunnlag av desse vurderingane og våre erfaringar med kommunesektoren har vi for 2020 vald sjukelønsrefusjonar som tema.

Etter Folketrygdlova § 22-3 har arbeidsgjevar, som betaler løn i periode der arbeidstakar har rett på gitte ytingar etter folketrygdlova, rett til å få ytingar utbetalt til seg. Sjukelønsrefusjonar utgjorde om lag 1,6¹ millionar kroner i rekneskapan til Fedje kommune i 2020.

Føremålet med etterlevingskontrollen er å undersøkje om kommunen har etablert rutinar som er eigna til å sikre at kommunen ikkje tapar sjukelønsrefusjon, jf. folketrygdlova §22-3.

Problemstillingar og kriterium

Overordna problemstilling

Har Fedje kommune etablert gode rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar?

Revisjonskriterium

Etter kommunelova § 25-1 er kommunedirektøren ansvarleg for kommunen sin internkontroll. Internkontrollen skal vere systematisk og tilpassa kommunen sin storleik, eigenart, aktivitet og risikoforhold.

Oppfølging og handsaming av krav om refusjon av sjukeløn er eit relativt komplekst og krevjande regelverk. Det er difor viktig at kommunen har etablert gode rutinar som plasserer ansvar og oppgåver i samband med sjukemeldingar og sjukelønsrefusjonar for å handsame desse på ein god måte og innan dei foreldingsfristar som gjeld for refusjonar frå NAV. Vidare bør rutinane vere eigna til å sikre at tilhøve som

---

¹ Konto 17100

gjev rett på redusert arbeidsgjevarperiode i samband med sjukeløn vert fanga opp og omsøkt for å redusere kommunen sine kostnader i samband med sjukefråvær.

- Det bør vere etablert rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar som plasserer ansvar og oppgåver i samband med sjukemeldingar og sjukelønsrefusjonar for å sikre at refusjonskrav vert fanga opp og sendt inn innan fristen.
- Relevante tilsette bør vere kjent med rutinane, eige ansvar, oppgåver og regelverk i samband med sjukelønsrefusjonar.
- Tilhøve som gjev rett til redusert arbeidsgjevarperiode bør vere kjent blant relevante tilsette.

Tilnærming og gjennomføring

For å kunne svare på problemstillingane har vi bedt om å få tilsendt følgjande dokumentasjon frå kommunen:

- Kommunen sine rutinar, prosedyrar og oppgåve/ansvarsfordeling i samband med sjukefråvær og innkrevjing av refusjonar
- Oversikt over kommunalt tilsette med rolle i samband med sjukefråvær (t.d. einingsleiarar) samt e-postadresse til desse.
- Oversikt over tapt sjukelønnsrefusjon for 2020.
- Oversikt over uteståande refusjonar med forfall 30 eller færre dagar per 31.12.2020.²

Vi har også gjennomført ei undersøking blant tilsette i kommunen som har ei rolle i samband med sjukelønsrefusjonar, til dømes einingsleiarar. I denne undersøkinga ber vi dei gje uttrykk for eiga rolle, ansvar, kunnskap og opplæring. Undersøkinga vart sendt til 8 tilsette, av desse har 8 svara på undersøkinga, noko som inneber ein svarprosent på 100 %.

Tilsendt informasjon frå kommunen vil saman med informasjon vi får gjennom undersøkinga, etter vår vurdering, vere tilstrekkeleg til å vurdere kommunen sin praksis i høve til problemstillingar og etablerte kriterium.

Dei gjennomførte handlingane inneber ikkje ein fullstendig gjennomgang av kommunen sitt arbeid i samband med sjukelønsrefusjonar. Dette har samband med at føremålet med etterlevingskontrollen er å vurdere på systemnivå og ikkje detaljkontrollera kommunen sin praksis.

Oppdragsansvarleg revisor er Janne Eraker, utførande revisorar er Ragnhild K. Høyland og Linda V.M. Præstiin.

---

² Ingen av dei førespurde kommunane har presentert slik oversikt.

Undersøkt problemstilling – Har Fedje kommune etablert gode rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar?

Det bør vere etablert rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar som plasserer ansvar og oppgåver i samband med sjukemeldingar og sjukelønsrefusjonar og sikrar at refusjonskrav vert fanga opp og sendt inn innan fristen.

Kommunen har sendt oss tre dokument. Retningslinene «Kva gjer du dersom du blir sjuk? Ei orientering til alle tilsette»³ omfattar mellom anna ei oversikt over kva den sjukemelde skal gjera frå første dag og utover, informasjon om oppfølging under fråværet samt plikter og rettar til arbeidsgjevar og arbeidstakar i samband med sjukefråvær etter arbeidsmiljølova. Av dokumentet kjem det fram at:

- Den sjukemelde må sende/levere sjukemelding til kommunen i rett tid.
- Den sjukemelde må sende inn krav om sjukepengar.

I tillegg står følgjande i kommunen si «Eigenmelding om fråvær»⁴:

- Den sjukemelde må levere eigenmelding med vedlagt sjukemelding til nærmaste leiar.
- Den sjukemelde må gje melding til leiar dersom fråværet gjeld graviditet så snart det er "offisielt".
- Nærmaste leiar må kvittere eigenmeldinga og sende den til personalkonsulent.
- Personalkonsulent må kontrollere for rettar og sende eigenmeldinga til lønnskoret. (Kva rettar det gjeld er ikkje spesifisert, men basert på spørjeundersøking ser det ut til å gjelde om arbeidstakar har rett til å levere eigenmelding.)
- Lønnskoret registrerer fråvær i lønssystemet.

«Rutine sjukefråværsoppfølging» (oppdatert 12.08.19) skildrar nærmaste leiar og arbeidstakar sitt ansvar i oppfølgingsfasen.

Relevante tilsette bør vere kjent med rutinane, eige ansvar, oppgåver og regelverk i samband med sjukelønsrefusjonar

I spørjeundersøkinga svarar 75 % av respondentane at det føreligg skriftlege rutinar for kva som er deira rolle, oppgåve og ansvar i samband med sjukemeldingar og refusjonar. Resten er usikker eller har ikkje svart på spørsmålet.

---

³ sist endra 12.08.2019

⁴ sist endra 20.03.2020

Nesten alle respondentar opplyser at dei har oppgåver og ansvar knytt til oppfølging av sjukemeldte. I svar på spørjeundersøkinga skriv 37,5% at dei les/ser på sjukemeldinga, 12,5% kontrollerer at fråvær og leverte sjukemeldingar stemmer overeins og 65% opplyser at dei sender den vidare til personal/økonomi/kommunekassa. Ein respondent registrerer sjukemeldingar før vedkomande vidareformidlar dei til personal. Ein annan respondent har utarbeidd ein del av rutinane, svarar ut meldingar frå NAV, køyrer rapport på langtidsfråvær 3-4 gongar i året og sjekkar at sjukelønsrefusjon er kome inn mv.

På spørsmål om respondentane har fått opplæring i relevant regelverk og system for å utøve si rolle oppgåve og ansvar i samband med sjukemeldingar og refusjonskrav, svarar 62,5 % ja og 12,5 % nei. I tillegg svarar 12,5% at dei har fått orientering og 12,5% har utarbeidd ein del av rutinane og informert om dei til leiarar. På spørsmål om dei har den kunnskapen dei treng for å utøve si rolle, oppgåver og ansvar i samband med sjukefråvær og sjukelønsrefusjonar, svarar nesten alle respondentar ja.

Alle respondentar opplever at dei får den hjelp og støtte dei treng frå avdeling for personal/løn/økonomi i samband med utøvinga. På spørsmål om å skrive noko ein opplever som særskilt bra, vert det trekt fram at det er "kort veg" for å spørje økonomi og personal om hjelp og at det vert svart raskt på ein del spørsmål. I tillegg nemner ein respondent at dei som er sjukemeldt får god oppfølging frå arbeidsplass.

På spørsmål om å skrive noko ein opplever som særskilt vanskeleg, kjenner seg utrygg på eller ser forbettringspotensial kring, kom det fram at oppfølgingsplanar til tider kan vere vanskelege å lage, og eit ønske om meir informasjon om når arbeidsperioden er kortare enn sjukemeldingsperioden.

Tilhøve som gjev rett til redusert arbeidsgjevarperiode bør vere kjent blant relevante tilsette.

I spørjeundersøkinga gjennomført blant tilsette med oppfølging av sjukemelde svarar 50% at dei ikkje kjenner til kva situasjonar som gjev redusert arbeidsgjevarperiode. Halvparten av respondentane nemner kronisk/langvarig sjukdom, 37,5% nemner koronarelatert fråvær og 25% svangerskap.

På spørsmål om dei har særskilte oppgåver dersom ein tilsett dei har ansvar for er sjukemeld og kortare arbeidsgjevarperiode er aktuelt, svarar 75% nei og 25% veit ikkje. Ein respondent skriv at arbeidstakar kan søkje NAV om å dekkje arbeidsgjevarperioden og ein annan skriv at lønkontoret har oppgåver knytt til sjukemelde og når kortare arbeidsgjevarperiode er aktuelt.

Ingen respondentar svarar at dei kjenner til at kommunen har tapt refusjon knytt til tilsette i 2020.

Oppsummering og konklusjon

Undersøkinga syner at kommunen til ein viss grad har etablert skriftlege rutinar som plasserer ansvar og oppgåver i samband med sjukemeldingar og sjukelønsrefusjonar. Skriftlege rutinar er med å sikra at refusjonskrav vert fanga opp og sendt innan fristen.

Kommunen har sendt oss:

- «Rutine sjukefråværsoppfølging» (oppdatert 12.08.19)

- «Eigenmelding om fråvær» (sist endra 20.03.2020)
- «Kva gjer du dersom du blir sjuk? Ei orientering til alle tilsette» (sist endra 12.08.2019)

Etter vår vurdering, plasserer rutinane over tydeleg ansvaret for å :

- levere sjukemelding på den sjukemelde,
- sende søknad om sjukepengar på den sjukemelde,
- melde frå om graviditet (som gjev rett på redusert arbeidsgjevarperiode) på den sjukemelde,
- følgje opp den sjukemelde på nærmaste leiar.

Vi kan ikkje sjå at vi har motteke rutinar som tydeleg plasserer ansvaret for å:

- følgje opp at den sjukemelde leverer sjukemelding ved fråvær,
- kontrollera at den sjukemelde sender søknad om sjukepengar,
- vurderer rett på og søkje om redusert arbeidsgjevarperiode for den sjukemelde,
- søkje refusjon.

Etter vår vurdering, kan skriftleggjing av ansvar og oppgåver bidra til å tydeleggjera ansvar og sikra at kommunen får inn sjukelønsrefusjon.

Trekvart av respondentane kjenner til at det føreligg rutinar. Respondentane si oppfatning av kva rolle, oppgåve og ansvar dei har, varierer, ifølge spørjeundersøkinga. Nesten alle nemner ansvaret for å følgje opp sjukemelde, medan 12,5% kontrollerer registrert fråvær mot levert sjukemelding, 37,5% nemner at dei les/ser på sjukemeldinga og 65% sender den vidare til økonomi o.l. Svara frå respondentane kan tyde på at det kan vera aktuelt med informasjon om rutinane for kva deira rolle, oppgåve og ansvar er.

Medan litt over halvparten av respondentane melder at dei har fått opplæring knytt til sjukemeldingar og refusjonskrav, opplever nesten alle at dei har den kunnskapen dei treng. I tillegg opplyser respondentane at dei får nødvendig støtte frå personal/løn/økonomiavdelinga. Det kan vera ein indikasjon på at desse einingane er med og sikrar at moglege refusjonskrav vert fanga opp og sendt inn innan fristen.

Halvparten av respondentane/ einingsleiarane kjenner til ei eller fleire tilhøve som gjev redusert arbeidsgjevarperiode. Men dei fleste av respondentane svarar at dei ikkje har noko ansvar knytt til sjukemelde og kortare arbeidsgjevarperiode, og nokon av respondentane veit ikkje. Kven som har ansvar for å søkje om kortare arbeidsgjevarperiode og for å kontrollera at det søkjast om dette, går ikkje klart fram av undersøkinga. **Det er viktig at relevante tilsette har kjennskap til tilhøve som gjev rett til redusert arbeidsgjevarperiode for å sikra at kommunen ikkje tapar sjukelønsrefusjon.**

Kontrollutvalet i Fedje

Attestasjonsuttale frå uavhengig revisor om etterleving av føresegner og vedtak for økonomiforvaltinga.

Vi har utført eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit, i samband med Fedje kommune si etterleving av føresegner og vedtak for økonomiforvaltinga på følgjande område:

Sjukelønsrefusjonar

Overordna problemstilling er om kommunen har etablert gode rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar etter folketrygdlova § 22-3.

Kriterium for etterlevingskontrollen er:

- Det bør vere etablert rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar som plasserer ansvar og oppgåver i samband med sjukemeldingar og sjukelønsrefusjonar for å sikre at refusjonskrav vert fanga opp og sendt inn innan fristen.
- Relevante tilsette bør vere kjent med rutinane, eige ansvar, oppgåver og regelverk i samband med sjukelønsrefusjonar
- Tilhøve som gjev rett til redusert arbeidsgjevarperiode bør vere kjent blant relevante tilsette.

Leiinga sitt ansvar for etterleving av føresegner og vedtak for økonomiforvaltinga

Rådmannen er ansvarleg for å etablere administrative rutinar som sørgjer for at økonomiforvaltinga vert utøvd i tråd med føresegner og vedtak, og at økonomiforvaltinga er gjenstand for tryggjande kontroll.

Vår uavhengigheit og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneheld uavhengigheitskrav og andre krav basert på grunnleggjande prinsipp om integritet, objektivitet, fagleg kompetanse og tilbørleg aktsemd, fortrulegheit og profesjonell framferd.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll ISQC 1 «Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester» har Vestlandsrevisjon IKS eit tilstrekkeleg kvalitetskontrollsystem, medrekna dokumenterte retningslinjer og rutinar for etterleving av etiske krav, faglege standardar og krav i gjeldande lovgjeving og annan regulering.

Avdeling Knarvik

Kvassnesvegen 23, 5914 Isdalstø
Telefon 99 72 61 68

Avdeling Voss

Miltzowgate 2, 5700 Voss
Telefon 98 64 45 70

Føretaksregisteret
NO 925 841 153 MVA

www.vestlandsrevisjon.no
post@vestlandsrevisjon.no

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gje ein uttale om etterleving av føresegner og vedtak for økonomiforvaltinga på grunnlag av innhenta bevis. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat tryggleik i samsvar med føresegnene i kommunelova og RSK 301 «forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krev at vi planlegg og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerheit for i kva grad det føreligg vesentlege feil eller manglar ved etterleving av føresegn og vedtak i kommunen si økonomiforvalting på det området vi har gjort forenkla etterlevingskontroll.

Vi baserer oppgåva på ei risiko- og vesentlegvurdering som er lagt fram for kontrollutvalet.

Utføring av eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit i høve til RSK 301, inneber å utføre handlingar for å innhente bevis for at føresegner og vedtak for økonomiforvaltinga vert etterlevd. Typen, tidspunktet for og omfanget av dei valde handlingane er gjenstand for revisor sitt skjønn. Moderat sikkerheit har klart lågare sikkerheitsgrad enn tryggande sikkerheit, og vi gjev følgjeleg ikkje uttrykk for same nivå av sikkerheit som i ei revisjonsmelding.

Vi meiner at vi har innhenta tilstrekkeleg og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på dei utførte handlingane og innsamla bevis er vi ikkje blitt merksame på tilhøve som gjev oss grunn til å tru at Fedje kommune har vesentlege svakheiter kring rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar etter folketrygdlova § 22-3.

Presisering

Attestasjonsoppdraget har avdekt tilhøve på området for kontrollen som leier til presisering i vår konklusjon. Det føreligg etter vår vurdering enkelte manglar eller svakheiter ved kommunen sine rutinar for handsaming av sjukelønsrefusjonar etter folketrygdlova § 22-3. Dette er nærare omtala i rapport datert 7.1.2022. Tilhøva er etter vår vurdering ikkje så vesentleg at det leier til atterhald i vår konklusjon.

Denne uttalen er utarbeidd for å gje kontrollutvalet eit betre grunnlag for å ivareta sitt sjå til ansvar med økonomiforvaltinga og til Fedje kommune sin informasjon, og er ikkje nødvendigvis eigna til andre føremål.

Andre tilhøve

Denne attestasjonsuttala erstattar tidlegare uttale, datert 30.6.2021, som vart avgitt ved utløpet av lovpålagt frist for å avlegge attestasjonsuttale. Kommunedirektøren hadde ikkje framstilt etterspurd dokumentasjon innan fristen for å avlegge attestasjonsuttale, og revisjonsarbeidet var derfor ikkje avslutta.

Isdalstø, 7.1.2022

Vestlandsrevisjon IKS

Janne Eraker
Revisjonssjef

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Janne Eraker

Revisjonssjef

Serienummer: 9578-5995-4-105767

IP: 85.200.xxx.xxx

2022-01-07 15:51:07 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

EIGARSTYRING I FEDJE

Eigarskapskontroll
Fedje kommune

07.01.2022

Føreord

Denne rapporten er eit resultat av eigarskapskontrollen «Eigarstyring i Fedje kommune», og er utført på bakgrunn av tinginga frå kontrollutvalet i sak 19/21 og prosjektplan vedteke i sak 31/21. Rapporten har vore på høyring til kommunen samt utvalde selskap. Høyringsuttalen er lagt ved rapporten.

Revisorane som har utført prosjektet har, både før oppstart og gjennom prosjektperioden, vurdert si uavhengigheit i høve til Fedje kommune, jf. kommunelova § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Revisjonen ønskjer å takke kommunen og selskapa for godt samarbeid under gjennomføring av prosjektet.

Isdalstø, 07.01.2022

Janne Eraker

Oppdragsansvarleg revisor

Innhald

Føreord.....	1
Innhald	2
Samandrag	3
1 Innleiing.....	5
2 I kva grad er det lagt til rette for god eigarstyring i Fedje kommune?	8
3 Vert kommunen sin eigarskap utøvd i samsvar med aktuelle lovføresegner og etablerte normer for god eigarstyring?.....	13
4 Litteratur og kjeldereferansar	17
Vedlegg 1 – Høyring	18
Vedlegg 2 – Styringsdokument og avtalar som regulerer styringa av selskapa.....	21

Samandrag

Føremålet med denne eigarskapskontrollen er å undersøkje eigarstyringa i Fedje kommune på eit overordna nivå. Det er snakk om eigarstyring når kommunen har valt å oppretta selskap som skal sørge for tenester til innbyggjarane til kommunen. Dei folkevalde er ansvarlege for tenestene til innbyggjarane, og det er derfor viktig at dei har kompetanse om, og utøver ei aktiv og bevisst eigarstyring av selskapa der kommunen har eigarinteresser og tilsvarande interesser. God eigarstyring er viktig for å oppnå dei måla eigarane har hatt med skipinga av selskapet, forvalta ressursane på best mogleg måte og kontrollera risiko. Dårlig eigarstyring kan føre til at innbyggjarane ikkje får det dei har krav på.¹

Vi vil her presentere undersøkinga av eigarstyringa til Fedje kommune.

1. I kva grad er det lagt til rette for god eigarstyring i Fedje kommune?

Som eigar har kommunen ei stor verktøykasse for god og tett styring av tenestene.² Undersøkinga viser at Fedje kommune i nokon grad har lagt til rette for god eigarstyring, basert på utvalde kriterium. Kommunen har for ein del fått på plass ei ramme for eigarstyring saman med andre eigarar gjennom:

- vedtekter og/eller selskaps-/samarbeidsavtalar for selskapa i undersøkinga og jamleg revidera dei,
- andre styringsdokument for mange av selskapa,
- eigarstrategiar og andre tiltak for å sikra felles føringar frå eigarane i fire av seks selskap.

Kommunen har også hatt jamlege eigarmøte med halvparten av selskapa, men lovpålagt eigarskapsmelding er ikkje utarbeidd.

Vi tilrår Fedje kommune å:

- ❖ utarbeida eigarskapsmelding denne valperioden, i tråd med kravet i kommunelova § 26-1, og kommunisera den til organa i selskapa til kommunen,
- ❖ ha jamlege eigarmøte med selskap der dette ikkje skjer,
- ❖ syta for tiltak for å sikra felles føringar frå eigarane i NGIR IKS og Aufera AS, t.d. ein felles eigarstrategi eller ei felles eigarskapsmelding.

2. Vert kommunen sin eigarskap utøvd i samsvar med aktuelle lovføresegner og etablerte normer for god eigarstyring?

---

¹ Sommerset, 2021

² Sommerset, 2021

Av undersøkinga går det fram at Fedje kommune i stor grad har utøvd sin eigarskap i samsvar med aktuelle lovføresegner og etablerte normer for god eigarstyring:

- Kommunen har sytt for at folkevalde får noko opplæring i eigarskap/-styring.
- Habiletet vert vurdert særskilt ved oppnemning av politiske representantar til styre i mange aktuelle selskap.
- Ordførar og rådmann sitt ikkje i styre i selskapa til kommunen som er med i denne undersøkinga. Dette er i samsvar med KS si tilråding.
- Det samla behovet i styret for kompetanse vert vurdert ved val av representantar i aktuelle selskapsstyre.
- Kommunestyret har ikkje årleg fått ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som er med i denne undersøkinga.

Vi tilrår Fedje kommune å:

- ❖ syta for at kommunestyret årleg får ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i, viss ikkje kommunen utarbeidar eigarskapsmelding kvart år.

1 Innleiing

1.1 Bakgrunn, formål og problemstillingar

Eigarskapskontrollen er tinga av kontrollutvalet i Fedje kommune i sak 19/21. Bakgrunn for tinginga er plan for eigarskapskontroll 2020-2023, vedteke av kommunestyret i Fedje.

Føremålet med eigarskapskontrollen er å undersøkje eigarstyringa i Fedje kommune på eit overordna nivå. Problemstillingane er

1. I kva grad er det lagt til rette for god eigarstyring i Fedje kommune?
2. Vert kommunen sin eigarskap utøvd i samsvar med aktuelle lovføresegner og etablerte normer for god eigarstyring?

1.2 Metode

Kva regelverk styrer kontrollarbeidet?

Denne kontrollen er ein eigarskapskontroll. Reglane om eigarskapskontroll står i kommunelova kapittel 23 og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Sjå særleg kommunelova [§ 23-2](#), første ledd bokstav d, [§ 23-4](#) og [§ 24-2](#).

Eigarskapskontroll inneber å kontrollere om den som utøver kommunen sine eigarinteresser, gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyret og fylkestinget sine vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring. Kontrollutvalet kan krevja dei opplysningane som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, frå

- interkommunale selskap etter IKS-loven,
- interkommunale politiske råd,
- kommunale oppgavefellesskap,
- aksjeselskap der ein kommune eller fylkeskommune aleine eller saman med andre kommunar, fylkeskommunar eller interkommunale selskap direkte eller indirekte eig alle aksjar.

Prosjektplanen er utarbeidd av revisor Ragnhild K. Høyland og kontrollen er gjennomført av revisor Linda V.M. Præstiin, med Janne Eraker som oppdragsansvarleg.

Kva periode og selskap er omfatta?

Eigarskapskontrollen er primært retta mot kommunen som eigar og omfattar i hovudsak åra 2019 til 2021. Vi har sett på rutinar og retningsliner for eigarstyring, samt kommunen si utøving av eigarskapen knytt til selskapa under.

Tabell 1.1 Selskap der kommunen har eigarinteresser og som er omfatta av denne eigarskapskontrollen.

Selskap	Kommunen sin eigardel i prosent
Aufera AS	16,00
NGIR IKS	1,45
Region Nordhordland IKS	4,53
Region Nordhordland Helsehus IKS	5,13
Vestlandsrevisjon IKS	4,59
IKT Nordhordland KO	1,00

Kjelde: Eigardel: Spørjeundersøking til styreleiarane i selskapa

Selskapa er vald med tanke på direkte eigarskap, mogelegheit for styring, type teneste og tydinga for kommunen. Fedje kommune har òg eigarskap i fleire andre selskap som BKK AS, Bergen og omland Havn AS. Dei er ikkje omfatta av denne eigarskapskontrollen.

Kva byggjer fakta i rapporten på?

- oppstartsmøte med ordførar og rådmann,
- dokumentasjon frå kommunen og selskapa, m.a. folkevaldopplæringsprogram, kommunestyresaker, styringsdokument for selskapa, protokollar frå møte i representantskap, generalforsamlingar og styre,
- spørjeundersøking til selskapa ved styreleiar,
- intervju med ordførar,
- oppfølgingsspørsmål til kommunen og selskapa ved styreleiar/dagleg leiar,
- informasjon på internettsida til kommunen og selskapa, proff.no.

I samband med denne eigarskapskontrollen har vi handsama personopplysningar som namn og e-post-adresse i kommunen og i dei aktuelle selskapa. Vårt rettslege grunnlag for å handsama personopplysningar er kommunelova § 23-6. Vi handsamar personvernopplysningar slik det går fram av vår personvernerklæring.

1.3 Vurderingskriterium

Kriteria for vurderingane i rapporten byggjer på følgjande kjelder:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommunelova)
- KS sine tilrådingar for eigarstyring

Vurderingskriteria er lista opp per problemstilling i rapporten, med referanse til kjelde i fotnotar. Nokre kriterium er ikkje aktuelle for kommunale oppgåvefellesskap, som er sterkare kontrollert av kommunen enn interkommunale selskap og aksjeselskap. Sjå informasjon knytt til dei enkelte kriteria.

1.4 Avgrensing

Vi har undersøkt om kommunen har rutinar/retningsliner for eigarstyring. Kor vidt rutinane/retningslinene er i tråd med gjeldande reglar/tilrådingar har vi berre vurdert på enkelte område.

1.5 Høyring

Utkast til rapport er sendt til uttale til kommunen og aktuelle selskap. Vedlegg 1 omfattar høyringssvara som vi har motteke. Dei har ikkje ført til endringar i rapporten, bortsett frå at vi har gjeve forklarande/utfyllande informasjon i innleiinga, til nokon vurderingskriterium, samt knytt til noko tekst om kommunale oppgåvefellesskap for å unngå misforståingar.

2 I kva grad er det lagt til rette for god eigarstyring i Fedje kommune?

2.1 Vurderingskriterium

Vi har utleia kriterium knytt til nokre område som er sentrale for å sikre god eigarstyring:

1. Kommunen skal minst ein gong i valperioden utarbeida ei **eigarskapsmelding** som skal vedtakast av kommunestyret. Eigarskapsmeldinga skal **innehalda**:
  - kommunen sine prinsipp for eigarstyring (politisk styringsgrunnlag),
  - eit oversyn over selskap, kommunale føretak, andre verksemdar som kommunen har eigarinteresser i,
  - kommunen sitt føremål med sine eigarinteresser i verksemdene.³
2. Eigarskapsmeldinga bør vera **kommunisert** til organa i selskapa der kommunen har eigarskap.⁴
3. Kommunestyret bør utarbeida **styringsdokument og avtalar** som regulerer styringa av selskapet og dei⁵ bør reviderast jamleg.⁶
4. Kommunen er medeigar i selskap saman med andre kommunar og bør ha tiltak for å sikre **felles føringar frå eigarane** i selskap der det er mogeleg.⁷ T.d. gjennom ei felles eigarskapsmelding eller ein felles eigarstrategi.
5. Det bør gjennomførast jamlege møte mellom eigar og selskapet (**eigarmøte**). Føremålet er å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.⁸

---

³ [Kommunelova § 26-1](#)

⁴ KS, [2015](#) s.11, KS, [2021](#)s.15

⁵ Kontrollen knytt til om dokumenta er jamleg revidert vert avgrensa til vedtekter og selskaps-/samarbeidsavtalar.

⁶ KS, 2015 s.12, KS, 2021 s.17, [kommunelova § 19-4](#)

⁷ KS, 2015 s.12, KS, 2021 s.16, kommunelova § 19-4

⁸ KS, 2015 s.12, KS, 2021 s.18, ikkje ei spesifikk tilråding for kommunale oppgåvefellesskap, men vert praktisert.

Kva er eigarmøte? Nokre gongar har eigarane behov for å diskutere strategiar seg imellom utan å treffe formelle slutningar. Dette bør kunne gjerast utan å måtte innkalle til møte i generalforsamlinga eller representantskapet etter dei formelle reglane i loven. Eit eigarmøte er ikkje lovregulert og ein uformell arena der det ikkje skal treffast vedtak, men der både eigaren og selskapet kan ha gjensidig informasjonsutveksling, forventningsavklaring og drøfta generell utvikling og rammevilkår for verksemda. (KS, 2021)

2.2 Fakta om rutinar og retningsliner for eigarstyring

Overordna dokument for eigarstyring

Vi har ikkje motteke dokument frå Fedje kommune med overordna retningsliner for eigarstyring.

Selskapsvise dokument for eigarstyring

Fedje kommunestyre med fleire eigarar har utarbeidd vedtekter og/eller selskapsavtale/samarbeidsavtaler for alle dei seks selskapa som er omfatta av denne eigarskapskontrollen. Dei nemnte dokumenta er jamleg revidert, unnateke dei til Vestlandsrevisjon IKS sidan selskapet er nystifta.

For dei fleste av selskapa er det òg utarbeidd andre dokument/avtalar som regulerer styringa av selskapet, t.d. styreinstruks eller ulike typar avtalar (sjå [vedlegg 2](#)). I tillegg føreligg det tiltak for å sikre felles føringar frå eigarane i mange av selskapa som kommunen eig saman med andre kommunar/fylkeskommunar (tabell 2.1). Til dømes føreligg det ein felles eigarstrategi for tre av dei seks selskapa.

Tabell 2.1 Selskap som kommunen eig saman med andre kommunar/fylkeskommunar. Tiltak for å sikre felles føringar frå eigarane i selskapa.

Selskap	Eigarane sine tiltak for å syta for felles føringar i selskapet
Aufera AS	-
NGIR IKS	Representantskapet legg føringane for styret, og dermed selskapet. Det er uttrykt ønske om ein felles eigarstrategi.
Region Nordhordland IKS	Ein felles eigarstrategi for selskapet.
Region Nordhordland Helsehus IKS	Ein felles eigarstrategi for selskapet. Den ligg i selskapsavtalen.
Vestlandsrevisjon IKS	Ein felles eigarstrategi for selskapet. Dei intensjonar som ligg til grunn for etablering av selskapet. Halvårlege representantskapsmøte der aktuelle eigarspørsmål, budsjett/økonomiplan samt rekneskap vert lagt fram for vedtak.
IKT Nordhordland KO	Samarbeidsavtalen regulerer felles føringar for eigarstrategi.

Kjelde: Informasjon frå selskapa

Eigarmøte

Kommunen med fleire eigarar har hatt jamlege eigarmøte med tre av dei seks selskapa som er med i denne undersøkinga (tabell 2.2). Av dei tre resterande selskapa, er Vestlandsrevisjon IKS nystifta.

Tabell 2.2 Kva selskap har kommunen (med fleire eigarar) hatt jamlege eigarmøte med?

Selskap	Er det gjennomført eigarmøte jamleg?	
Aufera AS	Nei	Det har vore eigarmøte når naudsynt. T.d. var det ofte møte før skiftet av produksjonslokale. Siste eigarmøte var i september 2018.
NGIR IKS	Nei	Har hatt eigarmøte ein gong, då transportselskapet som NGIR hadde kontrakt med gjekk konkurs.
Region Nordhordland IKS	Ja	Regionrådsmøte 4-6 gonger i året i tida 2019-2021.
Region Nordhordland Helsehus IKS	Ja	Regionrådsmøte 4-6 gonger i året i tida 2019-2021. Representantskapsmøte 2-3 gonger i året i tida 2019-2021.
Vestlandsrevisjon IKS	Nei	Stifta 2.10.2020. Selskapet legg opp til å ha to representantskapsmøte årleg der aktuelle eigarspørsmål, budsjett/økonomiplan samt rekneskap vert lagt fram for vedtak.
IKT Nordhordland KO	Ja	Styremøte 6-8 gonger i året. Der er eigarkommunane representert og er det opning for å diskutere/ta opp eigarsaker, i tillegg til vedtakssakene.

Kjelde: Dokumentasjon og informasjon frå selskapa, intervju med ordførar

For kommunale oppgåvefelleskap som IKT Nordhordland KO, er det ikkje noko spesifikk tilråding om å ha eigarmøte, men vi ser av tabellen at også dei har jamlege møte der dei kan ta opp eigarsaker.

2.3 Vurdering av rutinar og retningsliner for eigarstyring

1. Kommunen skal minst ein gong i valperioden utarbeida ei eigarskapsmelding som skal vedtakast av kommunestyret. Eigarskapsmeldinga skal innehalda:
  - kommunen sine prinsipp for eigarstyring (politisk styringsgrunnlag),
  - eit oversyn over selskap, kommunale føretak, andre verksemder som kommunen har eigarinteresser i,
  - kommunen sitt føremål med sine eigarinteresser i verksemdene.

Kravet i lova om å utarbeida eigarskapsmelding markerer Fedje kommunestyre sitt overordna ansvar for dei verdiane og tenestene som vert forvalta av verksemder som kommunen har eigarinteresser eller tilsvarende interesser i. Utvalet som førebudde ny kommunelov (NOU 2016:4, s. 350) understreka viktigheita av eit bevisst forhold til eigarskapen, god folkevald styring med forankring av eigarskapspolitikken i breie politiske prosessar samt god støtte i kommunen sin administrasjon. Bakgrunnen er at ein stadig større del av kommunal verksemd vert sett ut i kommunale selskap.

Lovkravet om ei eigarskapsmelding i valperioden er eit minstekrav. KS (2015 s. 11, 2021 s. 15) tilrår å utarbeida årleg eigarskapsmelding eller ein rapport om selskapa for kommunestyret.

2. Eigarskapsmeldinga bør vera kommunisert til organa i selskapa der kommunen har eigarskap
Dette punktet er ikkje relevant. Kommunen har ikkje utarbeidd eigarskapsmelding.

3. Kommunestyret bør utarbeida styringsdokument og avtalar som regulerer styringa av selskapet og dei
bør reviderast jamleg.

At vedtekter og selskaps-/samarbeidsavtalar er på plass, indikerer at viktige sider ved rettsforholda til selskapa er regulert. I tillegg er òg andre forhold regulert gjennom andre styringsdokument for dei fleste av selskapa.

4. Kommunen er medeigar i selskap saman med andre kommunar. Kommunestyret bør ha tiltak for å sikre felles føringar frå eigarane i selskap der det er mogleg. T.d. gjennom ei felles eigarskapsmelding eller ein felles eigarstrategi.

Fedje kommune med fleire medeigarar har sytt for felles eigarstrategiar og/eller andre tiltak for å sikra felles føringar frå eigarane i fire av dei seks selskapa i undersøkinga. Slik har eigarane trekt opp ein del av ei ytre ramme som styret og administrasjonen i selskapa skal planlegge, forvalte og drive verksemda innanfor.

Vi tilrår at det òg vert sytt for tiltak for å sikre felles føringar i NGIR IKS og Aufera AS. Førstnemnte har i undersøkinga uttrykt eit ønske om ein felles eigarstrategi.

5. Det bør gjennomførast jamlege møte mellom eigar og selskapet (eigarmøte) for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet.

Det er positivt at Fedje kommune med fleire medeigarar har gjennomført jamlege eigarmøte med Region Nordhordland IKS, Region Nordhordland Helsehus IKS og IKT Nordhordland KO. Det er i samsvar med KS si tilråding og bør òg gjerast med Aufera AS, NGIR IKS og Vestlandsrevisjon IKS for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapa. For sistnemnte er det planlagt eigarmøte framover, ifølgje motteke informasjon.

2.4 Konklusjon og tilråding

Fedje kommune har kome eit godt stykke på veg med å leggja til rette for god eigarstyring, med bakgrunn i utvalde kriterium. Kommunen har ikkje utarbeidd eigarskapsmelding, slik kommunelova §26-1 krev, men har saman med andre eigarar trekt opp ei ytre ramme for eigarstyring ved å utarbeida:

- ✓ vedtekter og/eller selskaps-/samarbeidsavtalar for selskapa i undersøkinga og jamleg revidera dei,
- ✓ andre styringsdokument for mange av selskapa,
- ✓ eigarstrategiar og andre tiltak for å sikra felles føringar frå eigarane i fire av seks selskap.

I tillegg er det gjennomført jamlege eigarmøte med halvparten av selskapa. Dette er òg viktig for å sikra samordning med andre eigarar.

Vi tilrår Fedje kommune å:

- utarbeida eigarskapsmelding i inneverande valperiode, i samsvar med kravet i kommunelova § 26-1, samt kommunisera den til organa i selskapa til kommunen,
- gjennomføra jamlege eigarmøte med selskap der dette ikkje skjer,
- syta for tiltak for å sikra felles føringar frå eigarane i NGIR IKS og Aufera AS, t.d. ein felles eigarstrategi eller ei felles eigarskapsmelding.

3 Vert kommunen sin eigarskap utøvd i samsvar med aktuelle lovføresegner og etablerte normer for god eigarstyring?

3.1 Vurderingskriterium

Vi har utleia kriterium knytt til nokre sentrale område for eigarstyring.

1. Kommunen bør ha eigarskap og -styring som del av **folkevaldopplæringa**.⁹
2. **Habilitet** bør vurderast særskilt ved oppnemning av politiske **representantar til selskapsstyre**. Ordførar og rådmann bør ikkje sitja i styre i selskapa til kommunen.¹⁰ (Gjeld ikkje kommunale oppgåvefellesskap.)
3. Eigar bør syta for at det samla behovet i **styret** for **kompetanse** vert vurdert ved val av representantar i selskapsstyre.¹¹ (Gjeld ikkje kommunale oppgåvefellesskap.)
4. Kommunestyret bør **årleg** få ein **rapport om tilstanden** (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i.¹²

3.2 Fakta om kommunen si utøving av eigarstyring

Folkevaldopplæring om eigarskap og eigarstyring

Kommunen hadde folkevaldopplæring ved starten av kommunestyreperioden. Det var eit program frå KS, som gjekk over to dagar. Den andre dagen kom programmet litt inn på eigarstyring, under punktet «Korleis utøver Fedje kommune sitt eigarskap i representantskap og styre?». Programmet er ikkje obligatorisk for folkevalde, men dei fleste pleier vera med, ifølge ordførar.

Vurdering av habilitet ved val av representantar til selskapsstyre

Når det gjeld val av politiske representantar til selskapsstyre, vurderer tre av seks selskap habilitet særskilt ved oppnemning av styremedlemmar, basert på innsamla informasjon. For NGIR IKS og Aufera IKS har vi

⁹ KS, 2015 s. 9, KS, 2021 s. 14: «Det er viktig at kommunestyret ... som eigar får kunnskap og innsikt i omfanget av selskapsorganisering og dei styringsmoglegheitene kommunen eller fylkeskommunen har for dei selskapa kommunen ... har eigarandelar i. Det er òg viktig at dei folkevalde får innsikt i dei ulike rollene dei har som folkevalde, til dømes styremedlemmar eller som medlemmar av representantskap eller generalforsamling. Rolla som folkevald i kommunestyret ... er ulik den rolla ein har i eit selskapsorgan. Det er viktig å vere bevisst på roller, styringslinjer og ansvarsfordeling.

¹⁰ KS, 2015 s.18, KS, 2021 s.28.

¹¹ KS, 2015 s.16, KS, 2021 s.21

¹² KS, 2021 s.15. Dette gjeld dersom ikkje kommunen utarbeider eigarskapsmelding kvart år, og kommunen har eigardelar i mange selskap.

ikkje fått informasjon om at habilitet vert vurdert *særskilt* ved oppnemning av styremedlemmar, men vi ser av dokumentasjon at førre valnemnd i NGIR IKS diskuterte problematikken knytt til å velja aktive politikarar og at dette ville bli vidareformidla til ny valnemnd. For IKT Nordhordland KO er ikkje spørsmålet aktuelt.

Vi har etterspurt kopi av innstillinga til valnemnda, men har berre fått saker om val av styre i protokollane frå representantskap/generalforsamlingar. Berre nokre av desse sakene grunnir forslag til styremedlemmar.

Ordførar og rådmann sine styreverv i selskap der kommunen har eigarskap unnateke kommunale oppgåvefelleskap

Ordførar og rådmann sit ikkje i styre i selskap der Fedje kommune har eigarinteresser og som er omfatta av denne undersøkinga (og ikkje er kommunale oppgåvefelleskap).

Vurdering av kompetanse ved val av representantar til selskapsstyre

Med bakgrunn i innsamla informasjon, vert det samla behovet i styret for kompetanse vurdert ved val av representantar i styre til fem av seks selskap. NGIR IKS har eit kriterium i selskapsavtalen om at det skal takast omsyn til m.a. den samla kompetansen i styret ved val av styremedlemmar.

IKT Nordhordland KO oppgjer at spørsmålet ikkje er aktuelt sidan samarbeidsavtalen regulerer at styret består av rådmenn/kommunedirektørar i alle eigarkommunane.

Årleg rapportering til kommunestyret

Vi har sett gjennom kommunestyresaker for åra 2019- 2021, og har ikkje funne årlege rapportar for dei seks selskapa som er omfatta av denne eigarskapskontrollen.

Viktige saker knytt til selskap der kommunen har eigarskap kjem opp som sak i kommunestyremøte, opplyser ordførar i intervju.

3.3 Vurdering av kommunen si utøving av eigarstyring

1. Kommunen bør ha eigarskap og-styring som del av folkevaldopplæringa.

Kommunen har gjennomført noko opplæring i eigarskap og -styring kort tid etter valet. Dette er i tråd med oppmodinga frå KS.

2. Habilitet bør vurderast særskilt ved oppnemning av politiske representantar til selskapsstyre (gjeld ikkje kommunale oppgåvefelleskap).

Det er positivt at habilitet vert vurdert særskilt ved oppnemning av politiske representantar til styre i mange av selskapa.

KS (2015 s. 16, 2021 s. 22) påpeiker at det ikkje er noko til hinder for at medlemmar av folkevalde organ kan veljast til styremedlemmar i selskap. Men når det veljast folkevalde eller tilsette i kommunen til styremedlemmar i selskap der kommunen har eigardelar, bør kommunen vurderast kor ofte vedkomande kan bli inhabil. Dersom inhabilitet kan opptre ofte, bør det vurderast om det er lite føremålstenleg å velja den aktuelle personen.

Ordførar og kommunedirektør bør ikkje sitja i styre i selskapa til kommunen (gjeld ikkje kommunale oppgåvefellesskap).

Revisjonen merkar seg at kommunen følgjer denne oppmodinga til KS for god eigarstyring for selskapa i undersøkinga. Slik unngår dei habilitetsutfordringar.

3. Eigar bør syta for at det samla behovet i styret for kompetanse vert vurdert ved val av representantar i selskapsstyre (gjeld ikkje kommunale oppgåvefellesskap).

Denne tilrådinga til KS vert følgt for aktuelle selskap. At NGIR IKS har eit kriterium knytt til dette i selskapsavtale, meiner vi er positivt.

4. Kommunestyret bør årleg få ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i.

Vi kan ikkje sjå at årsrekneskap og årsmeldingar mv. for selskapa i denne undersøkinga, er synleggjort i kommunestyret i åra 2019-2021. KS tilrår dette.

3.4 Konklusjon og tilråding

Fedje kommune har i stor grad utøvd sin eigarskap i samsvar med aktuelle lovføresegner og etablerte normer for god eigarstyring:

- Kommunen har sytt for at folkevalde får noko opplæring i eigarskap/-styring.
- Habilitet vert vurdert særskilt ved oppnemning av politiske representantar til styre i mange aktuelle selskap.
- Ordførar og rådmann sitt ikkje i styre i selskapa til kommunen som er med i denne undersøkinga. Dette er i samsvar med KS si tilråding.
- Det samla behovet i styret for kompetanse vert vurdert ved val av representantar i aktuelle selskapsstyre.
- Kommunestyret har ikkje årleg fått ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som er med i denne undersøkinga.

Vi tilrår Fedje kommune å:

- syta for at kommunestyret årleg får ein rapport om tilstanden (økonomi, spesielle forhold osv.) for selskapa som kommunen har eigarinteresser i, viss ikkje kommunen utarbeidar eigarskapsmelding kvart år.

4 Litteratur og kjeldereferansar

Lover og forskrifter

Kommuneloven. Lov 18. juni 2021 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner.

Dokument til kommunen

Folkevaldopplæringsprogram

Kommunestyresaker

Dokument til selskapa

Vedtekter

Selskaps-/samarbeidsavtale

Andre styringsdokument og avtalar

Strategidokument

Protokollar frå møte i generalforsamling, representantskap og styre i åra 2019-2021

Protokollar frå val av styrerepresentantar i åra 2019-2021

Andre kjelder

Kommunesektorens interesseorganisasjon. (2015). *Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll*. Henta frå

https://www.samfunnsbedriftene.no/media/1461/ks-anbefalinger-eierstyring_digital.pdf

Kommunesektorens interesseorganisasjon. (2021). *KS Folkevaldprogram 2019-2023: Tilrådingar om eigarskap, selskapsleiing og kontroll*. Henta frå

<https://www.ks.no/contentassets/4bddc96ca0884c0db9173532ac0e9f75/TilraadingEigarskap.pdf>

NOU 2016:4. (2016). *Ny kommunelov*. Henta frå <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2016-4/id2478743/?ch=28>

Sommerset, A.B. (2021, 1. november). Hva kjennetegner god eierstyring? Henta frå

<https://www.nkrf.no/nyheter/2021/11/01/hva-kjennetegner-god-eierstyring>

Vedlegg 1 – Høyring

Under høyringsuttalar frå kommunen og selskap som har svart.

Fedje kommune

Sendt: tirsdag 4. januar 2022 15:04

Emne: SV: Rapportkast - Eigarskapskontroll «Eigarstyring i Fedje» - Høyring

Hei

Eg kjenner ikkje til at det noko som er feil i rapporten og har ingen merknader.

Helsing Stian Herøy

Aufera AS

Sendt: søndag 2. januar 2022 17:45

Emne: Re: Rapportkast - Eigarskapskontroll «Eigarstyring i Fedje» - Høyring

Hei

Vi ser frem til godt samarbeid med eigerkommunene, men har ikke noen kommentarer ellers til rapporten.

Mvh Kirsti Gjetle Floen

Styreleiar Aufera

IKT Nordhordland KO

Sendt: tirsdag 21. desember 2021 10:43

Emne: SV: Rapportutkast - Eigarskapskontroll «Eigarstyring i Austrheim» - Høyring

Hei,

Sender ei kort tilbakemelding etter drøfting med leiinga i Ikt Nh. Denne tilbakemeldinga er lik for alle rapportane/kommunane:

På side 12:

Ordfører og kommunedirektør sit ikkje i styre i selskap der Austrheim kommune har eigarinteresser og som er omfatta av denne undersøkinga.

For IKTNH sin del er dette feil. Alle ordførarane sit i representantskapet og styret består av alle kommunedirektørane (rådmenn).

Slik sett er styre og representantskap i IKTNH i strid med retningslinene for eigarstyring.

På den andre sida er det i rapporten ikkje vurdert selskapsforma Kommunalt Oppgåvefelleskap, og om den bør følgja andre retningsliner enn IKS og AS. Det er stor skilnad på eigarskapet i eit kommunalt AS og eit kommunalt oppgåvefelleskap. Oppgåvefelleskapet er direkte heimla i kommunelova, og skal såleis vera vesentleg sterkare kontrollert av kommunen enn IKS og AS.

Med venleg helsing

Jo Tømmerbakke

Rådmann

Modalen kommune | PB 44, 5729 MODALEN | Tel: 56 59 90 00 | Dir: 56 59 90 03 | Mob: 47 46 26 10

NGIR IKS

Sendt: tirsdag 4. januar 2022 14:39

Hei, og godt nyttår.

Både dagleg leiar Bjørn Berg og eg har lese gjennom rapportane (for alle kommunane) , og kva gjeld informasjon om NGIR, meiner vi rapportane gjer eit korrekt og dekkande bilete, og har utover det ingen kommentarer.

Mvh Ottar Skjelvik

styreleiar NGIR

Vestlandsrevisjon IKS

Høyringsuttale til rapport
«Eigarstyring i Fedje»

Underteikna har motteke førespurnad om opplysningar og dokumentasjon vedkomande gjennomført eigarskapskontroll av «Eigarstyring i Fedje kommune».

Underteikna har ikkje merknader eller utfyllande kommentarar til motteken rapport for kontroll av innsende opplysningar frå Vestlandrevisjon IKS.

Eikangervåg den 21.12.2021

Øivind Olsnes (sign)
Styreleiar i Vestlandsrevisjon IKS

Vedlegg 2 – Styringsdokument og avtaler som regulerer styringa av selskapa

Tabell. Kva føreligg av styringsdokument og avtalar som regulerer styringa av selskapet? Er vedtektene og/eller selskaps-/samarbeidsavtalane jamleg revidert?

Selskap	Styringsdokument (vedteke, revidert)	Jamleg revidert?
Aufera AS	<ul style="list-style-type: none"> • Vedtekter (19.04.10, 01.06.16, 31.05.21) • Styreinstruks • Aksjeeigaravtale • Medfinansieringsavtale • Sertifisering som vekstbedrift 	Ja – vedtektene.
NGIR IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Selskapsavtale (2019, 29.10.2018, 2011, 2005) • Instruks for dagleg leiar • Instruks for styret 	Ja – selskapsavtalen er revidert når det var naudsynt, t.d. når eigardelen skulle endrast.
Region Nordhordland IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Selskapsavtale (revidert 12.2020, førre avtale frå 11.04.2014) • Avtale mellom NUI og Regionråd • Organisasjonsskisse 	Ja – selskapsavtalen. Kvart 4. år m.a. basert på innbyggjartalet i eigarkommunane.
Region Nordhordland Helsehus IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Selskapsavtale (12.12.14, 06.2015, 06.2017, 12.2020) • Kommunale vedtak for kva aktivitetar Helsehuset skal drive med 	Ja – selskapsavtalen.
Vestlands-revisjon IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Selskapsavtale (02.10.2020) • Vedtekter • Instruks for styret • Utgreiing kring samanslåing av IHR og NHR IKS • Personalpolitikk 	Ikkje aktuelt – selskapet vart stifta 02.10.2020. Selskapsavtalen vil bli oppdatert kvart 4. år basert på innbyggjartalet i eigarkommunane, og elles ved naturlege endringar som opptak og utmeldingar i selskapet.
IKT Nordhordland KO	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeidsavtale med innbakte vedtekter (30.06.19, 28.02.20, 03.03.2021) 	Ja

Kjelde: Dokumentasjon og informasjon frå selskapa.

Årsmelding 2021

Fedje kontrollutval

Innhald

1. Innleiing	3
2. Fedje kontrollutval	3
3. Revisjon og sekretariatsordning.....	3
4. Møteaktivitet og saker i 2021	4
5. Opplæring og kurs.....	6
6. Avsluttande kommentarar	6

1. Innleiing

Kontrollutvalet si verksemd er definert i kommunelova i kapittel 23, samt forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar. Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret føre løpande tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga, samt sjå til at kommunen har ein forsvarleg revisjonsordning. Kontrollutvalet rapporterer til kommunestyret om sitt arbeid, og gjer dette løpande gjennom året mellom anna via møteprotokollar og særutskrifter av saker til handsaming. Denne årsmeldinga for kontrollutvalet sitt arbeid i 2021 gir ei overordna rapportering som eit tillegg til den løpande rapporteringa, og vert sendt til kommunestyret for handsaming.

2. Fedje kontrollutval

Kontrollutvalet har 5 faste medlemmer og 5 vara. Fedje kommunestyre vedtok i konstituerande kommunestyremøte i sak 066/19 val av kontrollutval for perioden 2019 – 2023. Kommunestyret gjorde vedtak i sak 075/19 om endringar av samansetninga. I sak 040/20 gjorde kommunestyret nytt vedtak med samansetning av kontrollutvalet, etter innspel frå utvalet og grunna ein søknad om fritak frå verv. Nestleiar i kontrollutvalet er fast medlem i kommunestyret i perioden, og nokre av varamedlemmene er vara til kommunestyret.

Kontrollutvalet er i utgangen av 2021 sett saman av desse medlemmene:

Medlem	Vara
Rune Borgerød (leiar)	1. Terje Blomvågnes
Anna Marit Storemark (nestleiar)	2. Frøydis Rognsvåg Hansen
Inger Steinsbø	1. Ove Nilsen
Alf Nordseth	2. Ørjan Borge
Brit Gunn Tangen	3. Paul Rognsvåg

3. Revisjon og sekretariatsordning

Revisjon

Den praktiske utføringa av tilsyns- og kontrolloppgåvene vert ivareteke hovudsakeleg av revisjonen. Kapittel 24 i kommunelova omhandlar revisjon. Revisor skal utføre rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og annan kontroll som er lovbestemt eller bestemt med heimel i lova. Revisor skal rapportere om sitt arbeid og resultatane av sine revisjonar til kontrollutvalet. Det er kommunestyret som vel revisor, etter innstilling frå kontrollutvalet.

Kommunestyret avgjer om kommunen skal tilsetje eigne revisorar, delta i interkommunalt samarbeid eller inngå avtale med annan revisor. Nordhordland Revisjon IKS har revidert Fedje kommune sidan 1995. Frå 01.01.2021 slo selskapet seg saman med Indre Hordaland Revisjonsdistrikt og etablerte Vestlandsrevisjon IKS med underavdelingane Alver og Voss. Vestlandsrevisjon IKS er eigd av kommunane Voss, Ullensvang, Osterøy, Austrheim, Masfjorden, Ulvik, Eidfjord, Fedje og Modalen, med ulik ansvarsandel i høve folketal. Revisjonsselskapet er medlem av Norges Kommunesrevisorforbund (NKRF).

Sekretariat

Kommunelova § 23-7 omhandlar sekretariatsfunksjonen til kontrollutvalet. Sekretariatet skal sjå til at sakene som vert handsama av kontrollutvalet er forsvarleg utgreia, og at utvalet sine vedtak vert sett i verk. Sekretariatet skal vere uavhengig av kommunen sin administrasjon og av dei som utfører revisjon for kommunen. Den som utfører sekretariatsoppgåver for kontrollutvalet er direkte underordna kontrollutvalet og skal følgje dei retningslinene og pålegga utvalet gir.

Region Nordhordland IKS (RNI) har sekretariatsfunksjon for Fedje kontrollutval, og ivaretek sekretariatsoppgåvene for kontrollutvala i eigarkommunane, med unntak av Gulen og Vaksdal. I inneverande valperiode har selskapet også avtale med Voss herad om sekretariatsfunksjon for Voss kontrollutval. Sekretariatet har kontor i Knarvik i Alver kommune og er medlem av NKRF, og deltek jamleg på aktuelle kurs og konferansar.

4. Møteaktivitet og saker i 2021

Møteaktivitet

Fedje kontrollutval har hatt 4 møter i 2021 og har handsama 46 saker inklusive formaliassaker. Alle møta har vore haldne i Fleirbrukshallen. Ordførar, rådmann og andre frå administrasjonen har delteke i møter for å orientera i ulike saker som er handsama gjennom året. I tillegg er rådmann og ordførar bedne om å kort orientera om aktuelle saker gjennom den faste saka «aktuelt frå Fedje kommune.» Dette er nyttig for kontrollutvalet med omsyn til å få informasjon om saker som kan vera aktuelle for seinare handsaming i utvalet.

Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Kommunelova § 23-3 og 23-4 omhandlar forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Minst ein gong i valperioden, og seinast innan utgangen av året etter kommunestyret er konstituert, skal det utarbeidast ein plan over kva område det skal gjennomførast forvaltningsrevisjonar innan, og ein plan for kva eigarskapskontrollar som skal gjennomførast. Desse planane skal baserast på risiko- og vesentlegvurderingar av kommunen si verksemd og sine eigarskap.

I 2021 har kontrollutvalet følgt opp planane som vart vedteke av kommunestyret ultimo 2020. I sak 19/21 i møtet 01.06.2021 vedtok kontrollutvalet å tinga ein prosjektplan for eigarskapskontroll med tema overordna eigarstyring i Fedje kommune. Kontrollutvalet vedtok også prosjektplanen for denne eigarskapskontrollen i møtet 22.09.2021, sak 31/21.

I sak 41/21 vart overordna revisjonsstrategi for 2021 handsama. Denne omtalar både forvaltningsrevisjon, eigarskapskontroll og rekneskapsrevisjon.

Rekneskapsrevisjon

Kontrollutvalet skal etter kommunelova § 23-2 a og forskrift om kontrollutval og revisjon sjå til at kommunen sitt rekneskap vert revidert på ein betryggande måte, og skal gje uttale til kommunestyret om årsrekneskapen og årsmeldinga. I 2021 handsama kontrollutvalet følgjande saker knytt til kommunen sitt rekneskap:

- Interimsrevisjon for 2020 vart handsama i sak 05/21.

- I sak 17/21 handsama kontrollutvalet årsmelding og rekneskap for 2020, revisjonsmelding og revisjonsrapport nr. 17. Uttale til desse vart sendt til formannskapet og kommunestyret. Kontrollutvalet peika særleg på merknadene frå revisjonane, og følgde desse opp i møtet 22.11.2021 i sak 27/21.

Forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga er eit av dei nye lovkrava i kommunelova, jf. § 24-9. Temaet for kontrollen i 2021 har vore sjukelønsrefusjonar knytt til økonomiåret 2020. I sak 28/21 leverte revisor ei negativ revisjonsbetning, då etterspurd dokumentasjon ikkje hadde vorte framstilt innan lovpålagt frist for å avleggje revisjonsuttale. Grunna forseinkingar og manglande dokumentasjon har ikkje revisor kunne gjennomføre forenkla etterlevingskontroll for 2020 med rapport til kontrollutvalet innan ultimo 2021. I sak 39/21, i siste møtet 10.11.2021, vart det orientert om at det var forventa at etterlevingskontrollen skulle verta avslutta i løpet av 2021, og leggst fram for handsaming i første møtet i kontrollutvalet i januar 2022.

Oppfølging av tidlegare saker

Nokre saker vert følgt opp frå eitt år til neste. I sak 08/21 fekk kontrollutvalet orientering om oppfølging etter rapport om skjenkeløyve og alkoholomsetjing i Fedje kommune i 2019, som kontrollutvalet handsama i sak 14/20 og sak 19/20.

I sak 46/21 etterspurde kontrollutvalet oppfølging av nummerert brev nr. 16, jamfør sak 34/20 i kontrollutvalet, og bad om statusorientering i første møte i 2022.

Andre saker som vart handsama i 2021

- Orientering om status for årsrekneskapen.
- Orientering om rutinar for offentlege innkjøp.
- Orientering om bruk av automatiseringar, digitaliserte tenester og velferdsteknologi.
- Orientering om organisering og rutinar innan teknisk område og landbruk.
- Orientering om organisering av PPT.
- Fleire orienteringar om ressursituasjonen i høve personell og organiseringa av økonomiområdet.
- Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske utval
- Orienteringar om ulike aktuelle saker i Fedje kommune
- Møteplan for kontrollutvalet i 2022.
- Orientering om invitasjon til folkevaldopplæring for kontrollutvalsmedlemmer.
- Framlegg til budsjett for kontrollarbeidet i 2022.
- Engasjementsbrev frå Vestlandsrevisjon IKS.
- Orientering om oppfølging av eigeidomsrett, ei sak som også vart handsama av kommunestyret i april.
- Orientering om evaluering av kontrollutvalsarbeidet undervegs i perioden 2019 – 2023.

5. Opplæring og kurs

Det har ikkje vore organisert opplæring og kurs frå kontrollutvalssekretariatet i 2021, men gitt informasjon om moglegheiter til å delta på kurs i regi av til dømes NKRF og Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT), samt invitert til opplæringstiltak i 2022.

I desember 2021 vart det gjennomført ei eigenevaluering i form av ei digital spørjeundersøking for medlemmene i Alver kontrollutval og dei andre kontrollutvala i Nordhordland. Målet med undersøkinga var å jobba med forbetring og utviklingsarbeid i både utvalet og sekretariatet i 2022.

6. Avsluttande kommentarar

Kontrollutvalet vil takke for alle orienteringar og god kommunikasjon med administrasjonen, kommunestyret, revisjonen og sekretariatet i året som er gått.

Årsmelding 2021

Sekretariatstenester for kontrollutvala i kommunane
Alver, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Voss

Innhald

1. Innleiing.....	3
2. Organisering.....	3
3. Aktivitet og oppfølging i 2021.....	4
4. Avsluttande kommentarar	6

1. Innleiing

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvala i Alver, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Voss vert følgt opp av Region Nordhordland IKS (RNI / tidl. NUI).

Kontrollutvalet si verksemd, herunder sekretariatet sine oppgåver, er definert i den nye kommunelova¹ i kapittel 23, samt forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar. Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret føre løpande tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga, samt sjå til at kommunen har ein forsvarleg revisjonsordning.²

Sekretariatet administrerer og legg til rette for gjennomføring av kontrollutvala i kommunane sine arbeidsoppgåver, mellom anna gjennom sakshandsaming, saksutgreiing, rådgjeving og koordinering. Arbeidet vert utført i tett dialog med kontrollutvalet. Sekretariatet er slik sett kontrollutvalet sin administrasjon og har som hovudoppgåve å sjå til at dei saker som vert handsama av kontrollutvalet er forsvarleg og objektivt utgreia, og at utvalet sine vedtak vert sett i verk.³

Me arkiverer i det NOARK-godkjente saks- og arkivsystemet WebSak. Innkalling med sakspapir vert sendt via e-post med vedlegg i PDF til medlem i kontrollutvalet og med kopi til vararepresentantar til kontrollutvalet, ordførar, rådmann, postmottaket, kommunen sin revisor og andre etter avtale med kontrollutvalet. For Voss kontrollutval følgjer me opp via Public 360.

2. Organisering

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 20 omhandlar sekretariatsfunksjonen til kontrollutvalet og seier mellom anna at «sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller dei som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen». Kontrollutvalssekretariat kan organiserast på ulike måtar, og i Nordhordland har kommunane sidan 2005 vald å løyse oppgåva gjennom det interkommunale selskapet. Dette er ei av fleire oppgåver som RNI ivaretek for eigarkommunane, med unntak av Gulen og Vaksdal. I 2019 inngjekk selskapet i tillegg avtale med Voss herad om oppfølging av Voss kontrollutval, etter ein tilbudsprosess.

Sekretariatsstillinga utgjer om lag 0,6 årsverk til saman for dei sju kommunane, og kostnadsfordelinga følgjer etter avtale. Arbeidsmengda for sekretariatet er høgare i periodar, og det kan undervegs i året kome ekstraordinære og komplekse saker som ein treng meir tid å førebu, og det kan vere behov for ekstra møter.

Rådgjevar/prosjektleder Tonje Husum Aarland har i 2021 hatt hovudansvar for å følgje opp sekretariatsoppgåvene, med administrativ støtte frå rådgjevar/prosjektleder Bent Gunnar Næss. I november 2021 vart rådgjevar Trude Bruket tilsett, og ho tek over hovudansvar for

---

¹ Trer i kraft 01.01.2020 og erstattar LOV-1992-09-25-107.

² Jamfør § 4, forskrift om kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner

³ Jamfør § 20, forskrift om kontrollutvalg i kommuner/fylkesk.

sekretariatsoppgåvene frå januar 2022. Sekretariatet er medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF), og deltek jamleg på aktuelle kurs og konferansar. Sekretariatet har kontor i Knarvik i Alver kommune.

3. Aktivitet og oppfølging i 2021

Møte

Kontrollutvalssekretariatet førebur alle møte i dei ulike kontrollutvala sekretariatet har ansvar for. Sekretariatet lagar inkalling og saksutgreiingar, er med som sekretær i gjennomføringa av møta. Sekretariatet har jamleg kontakt med kontrollutvalsleiarar før og etter møter for å sikre eigarskap og god dialog kring sakslister, førebuing og gjennomføring av kontrollutvalsmøte.

Sekretariatet kallar Administrasjonen og/eller dei som utfører revisjon i kommunen inn ved behov for å gje naudsynte orienteringar eller leggje fram rapportar som er knytt til dei aktuelle sakene som vert handsama i utvalet.

Kontrollutvalet har ansvar for handsaminga av sakene i møta og sekretariatet bistår med fagleg rettleiing og råd ved behov. Undervegs i møta fører sekretariatet protokoll over drøfting og vedtak.

I etterkant av møta sørgjer sekretariatet for at kontrollutvalet sin protokoll vert distribuert og at vedtak vert følgt opp. Sekretariatet gjennomfører også praktisk tilrettelegging av kontrollutvalsmøta, som bestilling av møterom og evt. mat.

Tabell 1 viser ei oversikt over tal møter og saker i kontrollutvala i løpet av 2020 og 2021:

Årstal	Alver	Austrheim	Fedje	Masfjorden	Modalen	Osterøy	Voss	Totalt
Tal møter 2021	6	4	4	5	4	5	5	34
Tal saker 2021	68	53	46	54	44	57	51	373
Tal møter 2020	7	5	5	5	4	6	7	39
Tal saker 2020	85	53	50	51	50	68	68	425

Tabell 1: Oversikt over møter- og saksmengde i 2020 og 2021.

Det har jamt over vore færre møter og saker i 2021 enn i 2020, som vart eit ekstraordinært år med omsyn til møter og stor arbeidsmengd på grunn av Covid-19-situasjonen, endringar i lovkrav og fleire ekstraordinære saker. Talet møter og saker i 2021 er nærare snittnivået samanlikna med førre periode.

Alle kontrollutvala har gjennomført eit eller fleire fjernmøter i 2021 på grunn av ulike gjeldande smittevernfrskrifter. Sekretariatet har i periodar hatt heimekontor.

Under er oversikt over rekna timeforbruk i 2021:

Oversikt timebruk	Alver	Austrheim	Fedje	Masfjorden	Modalen	Osterøy	Voss	Intern / felles	Totalt
2021 – tal	202	73	75	70	41	74	121	187*	842
2021 - %	27 %	11 %	12 %	11 %	8 %	12 %	17 %		100 %
2020 – %	22 %	10 %	10 %	11 %	9 %	13 %	24 %		100 %

*Timer brukt til felles planlegging, kurs, administrativt, m.m. som gjeldt alle kontrollutvala.

Det har dei siste åra vore ei utvikling der kontrollutvala har handsama meir komplekse saker, samt at nye lovkrav har stilt auka krav til kontrollutvalet og sekretariatet.

Det vart tilsett ein ny rådgjevar i november 2021 (innanfor den totale ressursen på 0,6 årsverk) knytt til sekretariatsarbeidet. Det har ved utgangen av året vore fokus på intern opplæring og overlapping av sentrale sekretariatsoppgåver.

Rekneskapsrevisjon

Kontrollutvalet skal etter kommunelova § 23-2 a og forskrift om kontrollutvalg og revisjon sjå til at kommunen sitt rekneskap vert revidert på ein betryggande måte, og skal gje uttale til kommunestyret om årsrekneskapa og årsmeldinga. Kontrollutvala har følgd dette opp for økonomiåret 2020, og uttale til desse vart sendt til formannskap og kommunestyra i samband med handsaminga av kommunane sine årsmeldingar og rekneskap medio 2021.

Forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga er eit av dei nye lovkrava i kommuneloven, jf. § 24-9. Kontrollutvala har fått orientering frå revisjonen om planlegging og gjennomføring av etterlevingskontrollane. Sekretariatet sørger for at Kontrollutvala kan ha tett dialog med revisjonsselskapa om gjennomføring av interimsrevisjon og andre løpande oppgåver.

Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Kommuneloven §§ 23-3 og 23-4 omhandlar forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll. Sekretariatet har i 2021 bistått kontrollutvalet i oppfølging av planane for perioden 2020 - 2024, gjennom administrativ hjelp til bestillingar av forvaltningsrevisjonsprosjekt og eigarskapskontrollar.

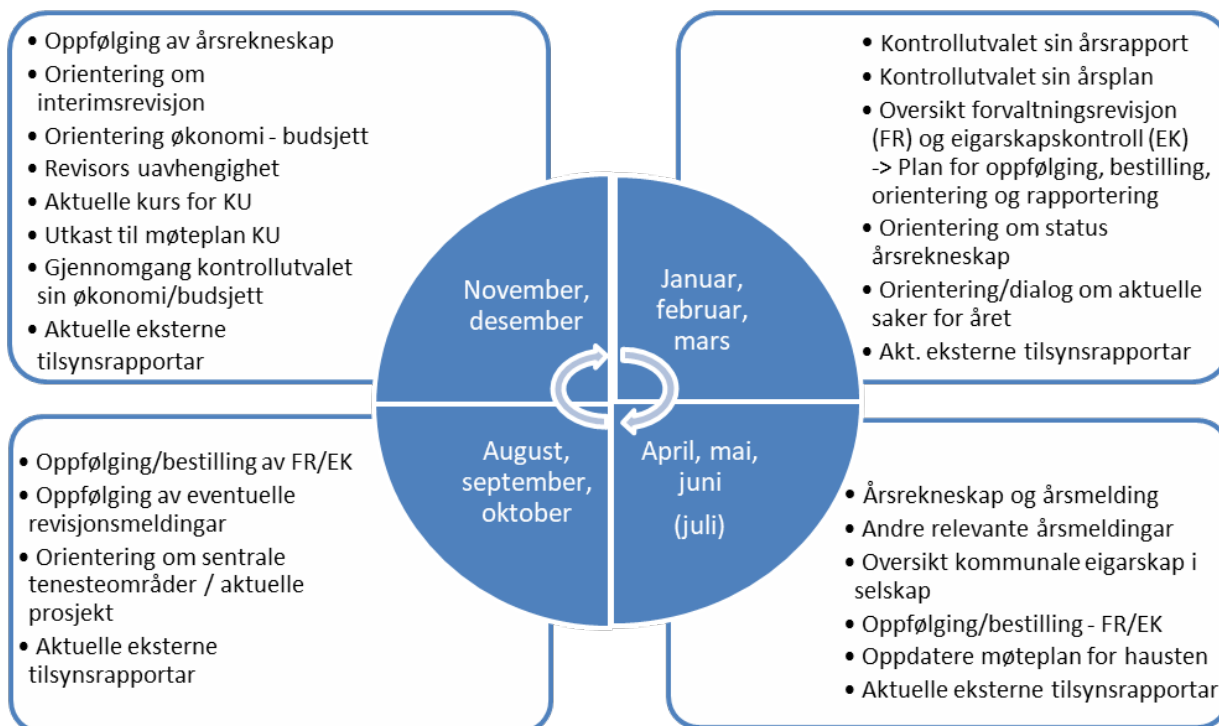
Midt-evaluering

I desember 2021 gjennomførte sekretariatet av ei digital spørjeundersøking blant medlemmene i kontrollutvala i Nordhordland og Voss. Målet med undersøkinga var å få ei eigenevaluering av kontrollutvalsarbeidet, for å kunne jobbe med forbetring og utviklingsarbeid i både utvala og i kontrollutvalssekretariatet i 2022.

Saksgang gjennom året

Figur 1 viser døme på eit årshjul for sekretariatet sin oppfølging av kontrollutvalsarbeidet, som vert tilpassa i dialog med kontrollutvalet og vert evaluert undervegs i løpet av året.

Figur 1: Døme på årshjul for arbeidet i kontrollutvalet

Sekretariatet skal bistå i å sikre at saker vert følgt opp både av kontrollutvalet, kommunestyret og revisjonen, og at innkallingar, saksvedlegg og møteprotokollar vert gjort tilgjengelege på kommunane sine heimesider. Sekretariatet sender over saker frå kontrollutvalet til kommunestyret for handsaming, ser til at vedtak knytt til forvaltningsrevisjonar og liknande vert følgt opp.

Sekretariatet arrangerer årlege uformelle møte for kontrollutvalsleiarane med fokus på fagleg påfyll og erfaringsdeling. Me har også samarbeida med eit av revisjonsselskapa om kurs til kontrollutvalsmedlemmer i starten av ny periode.

4. Avsluttande kommentarar

Årsmeldinga for 2021 er utarbeida for å gje utfyllande informasjon til eigarar og styret om kontrollutvalssekretariatet sitt arbeid. Me etterstrebar å ha god og tett dialog med kontaktpersonar i administrasjonen og revisjonen, og opplever at dette fungerer godt.

Sekretariatet vil takke for hyggeleg samarbeid og god dialog med kontrollutval, kommunestyra, administrasjonane og revisjonane i året som er gått.